A° 1865. VRIJDAG 13 JANUARIJ. N° 11.

Rotterdamsche Courant.

ABONNEMENT:

De Abonnementsprijs is per drie maanden *f* 6 voor Rotterdam, en *f* 7 franco per post door het geheele Rijk.
Men kan zich aan het Bureau der Courant en verder bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk 10, N.° 77.

ADVERTENTIEN:

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels	*f* 1.—
Iedere regel meer	- 0.20
Andere Advertentien per regel	- 0.20

Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Een politiek Ziekteverschijnsel.

Wanneer in het Staatsorganisme zich ziekteverschijnselen openbaren, dan brengt de meest gewone voorzigtigheid mede, dat men tijdig daaraan de aandacht schenke, ten einde te voorkomen, dat de dreigende kwaal, door niets in hare ontwikkeling gestuit, het organisme vermeestere, ondermijne en ten val brenge. Nog baten geneesmiddelen, wanneer de ziekte de bronnen des levens niet heeft aangetast, en is terugkeer tot vroegeren welstand mogelijk. Van daar het regt, ja wat meer is de pligt van allen, die bij den gezonden staat van het organisme belang hebben, om, wanneer zij zien, dat verderfelijke invloeden het bedreigen, de waarschuwende stem te verheffen. Die stem kan aanvankelijk wezen die eens roependen in de woestijn, doch ligt zullen zich meerdere stemmen daarbij voegen, en zal de echo schel genoeg klinken om te dringen door het Land, de menigte wakker te maken en eene publieke opinie te vormen, sterk en invloedrijk genoeg om de kwaal, waaraan het organisme van den Staat lijdende is, te helpen heelen.

Verkeeren wij dan in zulk een toestand, vraagt men misschien, wij, met onze politieke vrijheid, onze bloeijende finantiën, onzen vooruitgang op handels- en nijverheidsgebied? Geeft ons heden niet veeleer het beeld terug van den krachtigen man, die, vol moed en hoop op de toekomst, den breeden weg van materiële en intellectuële ontwikkeling bewandelt?

Voorzeker, over onzen tegenwoordigen toestand hangt een helder blaauwe hemel, en vrolijk schijnt het zonnetje des voorspoeds. Behagelijk koestert men zich in zijne stralen en gevoelt zich opgewekt te midden van al dat licht. Wel vertoont aan den gezigtseinder eene donkere wolk haar leelijken kop, doch wie bekommert zich daarom? Niet iedere wolk kondigt een onweder aan, en waarom dan juist het ergste te denken?

De ware Staatsburger spreekt zoo niet. Hij zal niet, met een optimistisch geloof in eene onveranderlijk goede toekomst, alle bezorgdheid voor het niet verholen ziekteverschijnsel, dat zich in ons Staatsligchaam openbaart, voor die duistere wolk aan den politieken horizon, ligtvaardig ter zijde stellen. Veeleer zal hij zich daarvan rekenschap geven, ten einde, naar zijne vermogens, zooveel mogelijk ten goede mede te werken. Hij weet, dat de ziekte, die ons Staatsleven ondermijnt, in vroeger dagen ontzagchelijke verwoestingen in zijn Vaderland aangerigt en in deze eeuw de vrijheid van meer dan één Volk gesloopt heeft. Daarom is hij niet blind voor het gevaar, maar slaat het gade met bezorgdheid.

Het ziekteverschijnsel, dat zich in ons politiek leven openbaart, kunnen wij niet beter aanduiden dan door de woorden aan te halen van den schrijver, die in het januarij-nommer van »De Gids" met zooveel waarheid het karakter van onzen tegenwoordigen parlementairen toestand heeft geschetst. »Wanneer," zegt de heer Buys, »wanneer — enkele uitzonderingen »daargelaten — nergens blijkt van een wezenlijk »verschil van grondbeginselen tusschen de leden »der Kamer, en de parlementaire strijd niettemin »van bittere vijandschap getuigt, dan kan het niet »anders of de zaak van die vijandschap moet in »coterie-geest schuilen. En juist hierin ligt het »gevaar, het bedenkelijk verschijnsel, dat onze »parlementaire geschiedenis van de laatste jaren »in allengs sterker mate oplevert; de klip waarop »wij dreigen te stranden, indien niet spoedig aan »de tegenwoordige verwarring een einde komt."

Coterie-geest, de bedenkelijkste vorm, waarin partijzucht zich kan openbaren, ziedaar het ziekteverschijnsel, dat wij met velen in den Lande met bekommering veld zien winnen in onze Vertegenwoordiging, de vergadering aan welke de kostbaarste belangen des Lands zijn toevertrouwd. Wie niet overtuigd moge wezen, schaffe zich het Bijblad aan; het zal hem leeren hoe steeds meer en meer de quaestie van *personen* heerschend beginsel wordt bij de discussie; hoe de objectieve beschouwing der dingen voortdurend tot eene bijzaak afdaalt en hoe het karakter van het debat al lager en lager komt onder het peil, dat in eene parlementaire vergadering toon en vorm behooren te bereiken. Dat is een veelbeteekenend verschijnsel, want eenmaal op het hellend glijbaantje der personele animositeit is het zeer moeijelijk tot staan te komen. En weet ge, waar het henen gaat, indien men niet tot staan komt? Dan gaat het heen naar het treurig ideaal van parlementaire vergaderingen, zoo als die zijn in tijden van revolutie of politieke verwarring, vergaderingen, waarin hartstogt de ziel van het debat is en personele sympathie of antipathie de schering en inslag uitmaken der discussie. Dit is het gevaar, hetwelk wij met logische consequentie te gemoet gaan, wanneer niet in tijds de coterie-geest wordt gebreideld, en het parlementair leven tot den normalen staat van gezondheid en frischheid terugkeert.

Zijn er velen die in vollen ernst beweren zullen, dat het aanzien, het prestige der Vertegenwoordiging, in het oog des Volks in de laatste jaren is toegenomen? Wij gelooven het niet. Het kan ook moeijelijk anders, want is het aan te nemen, dat ons van nature practisch volk op den duur een klimmend behagen kan scheppen in die telkens terugkeerende parlementaire tournooijen met hunne grove sabelhouwen en fijne speldenprikken? Ligt het niet meer in ons karakter, prijs te stellen op zaakrijke debatten en degelijke resultaten? Ongetwijfeld, en daarom juist vreezen wij de kwaal, waaraan ons parlementair leven ziek is, omdat zij er toe moet leiden, het aanzien van de Vertegenwoordiging in de oogen des Lands te verminderen, en zoo doende een kwaden stoot te geven aan het constitutioneel beginsel in het algemeen, het constitutioneel beginsel, dat wij liefhebben en waarderen als den besten vorm van regering voor een Volk dat waarlijk vrij wil zijn, en dat wij niet beter kunnen dienen, dan door strijd te voeren tegen een kwaad, dat, ongestoord voortwoekerende, zijne grondslagen vroeg of laat, doch onvermijdelijk, zou moeten aantasten.

Nog is dat kwaad herstelbaar, en daarin ligt een reden te meer, om het niet te verbloemen. Het Volk, wanneer het zijne belangen begrijpt, heeft, in zijn grondwettig regt om de vertegenwoordigers te kiezen, het middel in handen, om met een deel van het personeel ook den geest der Vertegenwoordiging te veranderen. Heerschte hier te Lande meer publiek leven, meer algemeene deelneming in den gang van het beleid van zaken, vermoedelijk dat het aantal onpartijdige leden, die onze Vertegenwoordiging telt, reeds aanzienlijker zou zijn, dan thans nog het geval is. Aan hunne rigting toch is eigenaardig de taak opgelegd — eene zware en ondankbare doch schoone taak — om den dreigenden coteriegeest, den boozen genius van Nederlands geluk, te bezweren en in den afgrond, waarin hij te huis behoort, te doen terugkeeren. Mogt die rigting het grootsche doel, dat zij voor oogen heeft, bereiken, dan zou men met het volste regt kunnen zeggen, dat zij zich verdienstelijk had gemaakt jegens het Vaderland.

ROTTERDAM 12 Januarij.

Dat het Fransche Gouvernement de botsing met de geestelijkheid ernstig inziet en voor de gevolgen beducht is, blijkt reeds hieruit, dat, volgens den Moniteur, de handeling van den bisschop van Moulins aan het oordeel van den Raad van State is onderworpen, om haar te doen verklaren als een misbruik van 's bisschops geestelijk gezag. Voor het overige schrijft men uit Parijs aan L'Indépendance dat, indien de zaak desniettemin een ernstiger aanzien kreeg, het Fransche Gouvernement zou gaan denken aan eene scheiding tusschen Kerk en Staat, om zoo doende aan de geestelijkheid de keuze te laten tusschen gehoorzaamheid en het opheffen van het budget van eeredienst.

Aanstaanden zaturdag zal, zoo als wij reeds

De Rotterdamsche Opera.

Historisch overzigt. — Eene fout in den vorm van bestuur en hare gevolgen. — La question brûlante. — Directeur-Ondernemer of Directeur-technisch en verantwoordelijk hoofdambtenaar? — Dirigerend of controlerend comité? — Toelichting. — Het nieuwe plan aanbevolen onder voorbehoud.

Er is zeer groote moeijelijkheid in gelegen, om op het tegenwoordige oogenblik als geschiedschrijver op te treden over de Rotterdamsche Opera, of liever gezegd, in een tijdperk van crisis door geschiedkundige feiten eene question brûlante toe te lichten, welke niet alleen zaken, maar ook personen raakt. In 't bijzonder ontstaat die moeijelijkheid door twee eenigermate tegenstrijdige pligten, die beide den schrijver zijn opgelegd en even naauwgezet door hem ter harte moeten genomen worden. Ter eener zijde staat zijne verpligting tegenover het publiek, om eene zaak van openbaar en algemeen belang met naauwkeurigheid en volgens wetenschappelijke overtuiging zonder omwegen zoodanig te behandelen, dat het daarmede verbonden vraagstuk in het zuiver belang van het publiek wordt opgelost. Maar ook ter andere zijde rust op hem de pligt steeds in het oog te houden, dat bij de bespreking van *zaken* zooveel mogelijk alles moet vermeden worden, wat kwetsend zou kunnen zijn voor *personen*, te meer, daar hier van personen sprake moet zijn, die hoewel *en corps* aan de kritiek onderworpen, toch *privatim* de sterkste materieele bijdragen geleverd hebben om de Opera in stand te houden en dus als *privaat personen* grooten dank verdienen. —

Over het wenschelijke *in abstracto* van het behoud eener eigene Opera voor de Rotterdamsche kunstwereld kan geene onzekerheid bestaan. Vóór de oprigting kon het denkbeeld van eene eigene Opera wel bij velen moeijelijk ingang vinden, doch dit is een gewoon verschijnsel bij alle nieuwe zaken. Intusschen vond de Opera in het eerste jaar reeds zulk een glansrijk onthaal bij het publiek, dat zelfs de verwachting der eerste oprigters verre overtroffen werd. Heeft dit onthaal sedert eenige wijziging ondergaan, dan moet zulks aan bijkomende omstandigheden worden toegeschreven. De Duitsche opera als kunst-instituut op zich zelve beschouwd heeft nog niets van hare waarde verloren. Dat ook het volmaakte niet bereikt is, mag der zaak niet tot verwijt strekken. Waar zoovele avonden van hooger kunstgenot eene welsprekende pleitrede hebben gehouden, daar mag de zaak der opera als gewonnen beschouwd worden.

Niet te min blijft het een feit, dat met de krachten, waarover onze opera te beschikken had, nog grooter resultaten zouden verkregen zijn, wanneer eene aan het tooneel verbondene zaak daarin niet hinderlijk ware geweest. Het behoeft niet gezegd te worden, dat we hiermede bedoelen: *de organisatie van het opera-bestuur.* Deze organisatie is als 't ware de *Achilles-hiel* van de Rotterdamsche opera geworden. Deze zaak is het ook, die tot velerlei twisten, onaangenaamheden en teleurstellingen heeft aanleiding gegeven. *Nog* is daarin geene wijziging gekomen; — *nog* laat het zich aanzien, dat het *statu quo* in dezen gehandhaafd zal blijven. Is het dan wonder, dat thans, nu op nieuw over het *to be or not to be* der Rotterdamsche Opera zal moeten beslist worden, deze invloedrijke zaak naauwkeuriger en breeder dient besproken te worden, dan tot nog toe het geval is geweest? Integendeel, het is niet alleen regt, maar ook hoogst noodzakelijk, thans een ernstig woord over het regeringsstelsel aan ons tooneel te spreken. Gelijk gezegd is, — de taak is zeer moeijelijk, doch we willen trachten haar met de meest mogelijke onpartijdigheid te vervullen. —

Toen in de maand mei van het jaar 1860 de eerste exploitatie-vereeniging tot vestiging van een Hollandsch Tooneel en Duitsch Opera-Gezelschap tot stand kwam, ging men door den drang der omstandigheden met zooveel overhaasting te werk, dat er, wat den vorm van bestuur betreft, fouten begaan werden, die later tot velerlei ongerief moesten aanleiding geven en ook gegeven hebben. De hoofdfout was, dat de onderlinge betrekking tusschen comité en directeur niet volgens een vast beginsel geregeld en beider bevoegdheid niet streng afgescheiden werd. Wil men regtvaardig zijn, dan moet men bekennen, dat directeur en comité hier beide gedwaald hebben. De heer *de Vries* had van zijnen kant strenger op eene vaste regeling in dit opzigt moeten aandringen en het had terstond uitgemaakt moeten zijn, of Tooneel- en Opera-gezelschap gezamenlijk onder leiding van éénen directeur zouden staan, dan wel ieder afzonderlijk eene eigene directie zouden hebben. Hoe dit zij, de heer de Vries bleef speciaal belast met de leiding van het Hollandsche tooneelgezelschap, terwijl de Opera onder leiding van directeur en comité gezamenlijk kwam, hebbende daarbij ieder wat te zeggen. Het evenwigt werd echter spoedig verbroken, dewijl de muziekale leden van het comité meenden iets meer te mogen zeggen dan de andere heeren. Een minder goed gevolg van deze gecombineerde leiding der Opera was, dat het comité zich direct te veel met de engagementen der artisten bemoeide en daardoor aan de oprigting der Rotterdamsche exploitatie-vereeniging in het buitenland te veel ruchtbaarheid werd gegeven. Deze omstandigheid heeft tot nog toe altijd ongunstigen invloed op het budget uitgeoefend, zoodat, hoewel de Opera gezelschappen tot dusverre meestal goed te zamen gesteld waren, zelden eene juiste verhouding bestaan heeft tusschen de tractementen en talenten der verschillende artisten. Over dit punt later nog een woord in 't bijzonder. Thans blijven we liever bij de bespreking van het regeringsstelsel.

Gedurende het eerste en een groot gedeelte van het tweede saizoen gingen de zaken aan onze opera goed en wel voornamelijk door invloed van den kapelmeester *Skraup*, wiens flinke militaire leiding voldoende was, om het uitbreken van wanordelijkheden te voorkomen. Doch kort na diens afsterven werd de eerste exploitatie-vereeniging vervangen door eene tweede, en wel verre, dat de opgedane ondervinding tot een ander regeringsstelsel leidde, werd het opera-bestuur nu nog veel gecompliceerder dan vroeger. Het dirigerend comité werd thans gecontroleerd door eene grootere commissie van aandeelhouders, die zich al dra met den gang van zaken tot in alle bijzonderheden ging bemoeijen. De behoefte aan eene speciale directie voor de opera werd nu wel erkend, maar het was een minder gelukkige maatregel om de betrekking van kapelmeester met die van directeur te vereenigen en beide posten op te dragen aan den heer *Levi.* Deze toonkunstenaar, ofschoon met groote muziekale bekwaamheden toegerust, was nog veel te jong van jaren, om op zijnen leeftijd reeds een post van uitgestrekt vertrouwen waar te nemen en daarbij tevens het oppercommando te voeren. Bovendien was de heer *Levi* niet bestand tegen ongunstige invloeden buiten af, en hij liet zich, ofschoon vooraf gewaarschuwd, zoodanig door dien invloed beheerschen, dat hij de verantwoordelijkheid aan zijne betrekking verbonden geheel uit het oog verloor. We willen deze teedere snaar niet verder aanroeren en niet onderzoeken, welke personen uit onze dilettantenwereld mede schuld hebben aan het gebeurde, maar zeker is het, dat deze zaak voor onze Opera de nadeeligste gevolgen gehad heeft. De wanorde tijdens het 4de opera-saizoen is bekend, en de wijze waarop aandeelhouders, coupon-houders en het publiek *en bagatelle* behandeld en teleurgesteld werden, welligt voorbeeldeloos. Was het wonder, dat dien ten gevolge aan het couponstelsel, hetwelk goede vruchten had gedragen, een zware slag werd toegebragt? Was het wonder, dat vele couponhouders zich terugtrokken en hunne deelneming voor een volgend saizoen weigerden?

Eene crisis was het gevolg, en het bestaan onzer opera hing als 't ware aan een zijden draad. Toen nu in de eerste maanden van 1864 de nood aan den man was, had men billijker wijze mogen verwachten, dat het comité eene radicale bestuurs-hervorming zou hebben toegezegd, en dat men zelfs in den boezem van het comité eene hervorming noodzakelijk achtte, bleek ons uit gesprekken, die wij destijds met onderscheidene leden van het comité hielden. Intusschen is het daartoe niet gekomen. Er heeft eene vergadering van aandeelhouders en couponhouders plaats gehad, waarop besloten werd de exploitatie weder voor een jaar voort te zetten. Wat er verder op die vergadering is voorgevallen, zulks is niet algemeen bekend geworden, doch men mag wel met zekerheid aannemen, dat eene degelijke bestuurs-hervorming op die vergadering niet ernstig is ter sprake gebragt, zoodat het te betwijfelen valt, of aandeelhouders en couponhouders ook van hunnen kant hebben gedaan, wat pligt was.

De eenige vergoeding, welke het comité schonk, was het engagement van den heer *Behr* als régisseur. Deze talentvolle kunstenaar, door zijne veeljarige betrekkingen als régisseur en directeur aan de stadstheaters te Leipzig en Bremen met de noodige ondervinding verrijkt, was zeker de geschiktste persoon, om de leiding van onze opera op zich te nemen. De verwachting in dezen is dan ook niet teleurgesteld en de meerdere orde in de werkzaamheden, welke thans aan de opera heerscht, getuigen genoegzaam van eene krachtige en bekwame leiding. Doch nog is de onderlinge betrekking tusschen comité en directie op ongeregelden voet gebleven; — nog altijd mist de opera eenen *verantwoordelijken hoofdambtenaar,* die toch bij iedere publieke onderneming aanwezig moet zijn — nog altijd is het van het toeval afhankelijk, of niet onderlinge naijver op gezag en onverhoopte oneenigheid tusschen de leden van het comité min of meer ongunstigen invloed op den gang van zaken zal kunnen uitoefenen. Dit laatste punt is van het grootste gewigt, daar eene dirigerende corporatie de plaats van éénen persoon bekleedende, òf de grootst mogelijke eenheid moet bezitten, òf een groot gedeelte van haar gezag moet verliezen.

Intusschen heeft de opera, ten gevolge van het gebeurde in een vorig saizoen, veel van hare populariteit verloren, terwijl ook ten gevolge van eenig malaise in den handel, de opkomst van het publiek minder sterk is geworden. Dit, gevoegd bij vermeerderde uitgaven, heeft de geldelijke verliezen der tooneel-exploitatie tot die hoogte gebragt, dat de aandeelhouders met alle regt tot de verklaring zijn gekomen, de geldelijke verantwoordelijkheid der onderneming niet langer te kunnen dragen.

Zoo staan we dan nu weder op het punt om de Opera te verliezen. Maar het verlies van een kunstinstituut, hetwelk zooveel genot verschafte, zou allergevoeligst op onze kunstwereld terugwerken en ook aan het publiek in ruimere beteekenis groote teleurstelling baren. Ook behoeft het niet nader uiteengezet te worden, welke moeite het zou kosten om na verloop van eenige jaren een opera-gezelschap, met alles wat daarbij behoort, weder geheel nieuw zamen te stellen. Het is dus vóór alle dingen noodzakelijk, om de opera-onderneming onafgebroken te kunnen voortzetten. Doch daartoe moest een plan vastgesteld worden, waarbij de geldelijke lasten van het instituut over eene grootere massa verdeeld worden en diensvolgens ook door ieder afzonderlijk gemakkelijker te dragen zijn. Naar aanleiding en tot goedkeuring van dit nieuwe plan, heeft dan nu dezer dagen eene algemeene vergadering van belangstellenden in de exploitatie van het Rotterdamsch tooneel plaats gehad.

Mag het als een verblijdend feit beschouwd worden, dat de instandhouding der Opera bij de aanwezigen op deze vergadering algemeenen bijval vond, verwondering en ergernis heeft het daarentegen verwekt, dat eene belangrijke zaak, waarover reeds zoo vele onaangenaamheden zijn voorgevallen en die althans van groot gewigt had moeten beschouwd worden, *de bestuurs-quaestie namelijk*, zóó geheel ter loops, onvolledig en van zulk een verkeerd standpunt behandeld.

Dit verkeerde resultaat heeft zijne oorzaak daarin; dat het lid der vergadering, hetwelk de directeurs-quaestie ter sprake bragt, eerst sedert kort hier ter stede is komen wonen, bijgevolg de geheele opera-exploitatie niet heeft bijgewoond en dus niet bekend kon zijn met alles, wat er voorgevallen is.

meldden, het Pruissisch Parlement door Koning Wilhelm in persoon worden geopend. In de Berlijnsche regeringskringen wil men weten, dat het Huis van Afgevaardigden, wanneer er geene dringende redenen bestaan, geen adres van antwoord op de troonrede zal behandelen. Daarentegen wordt het waarschijnlijk geacht, dat het Heerenhuis in zeer warme bewoordingen de Regerings-politiek zal toejuichen.

Of het Gouvernement tot eene ontbinding van het Huis van Afgevaardigden zal overgaan, valt te betwijfelen; althans de Nord-Deutsche Zeitung betoogt op zeer aannemelijke gronden, dat zoodanige maatregel weinig zou baten.

De oppositie in den Spaanschen Senaat ten opzigte van het door maarschalk Narvaez ingediende wetsontwerp, doet zich krachtiger gevoelen dan het Kabinet verwachtte. Uit een onzer telegrammen zal men ontwaren, dat de progressistische partij er aan denkt, om zich van het bijwonen der zittingen te onthouden.

Men schrijft uit Madrid, dat er dezer dagen sprake was van eene vijandelijke ontmoeting tusschen het Spaansche en Peruaansche eskader. De juistheid van deze tijding valt evenwel zeer te betwijfelen, aangezien er eerst over twee dagen officiële tijdingen dienaangaande kunnen worden ontvangen.

De geruchten, welke voor eenigen tijd in omloop waren, als zou Prins Gortschakoff door den heer von Budberg worden vervangen, worden thans verklaard van allen grond te zijn ontbloot.

The Times heeft zeer ongunstige berigten uit Zante en Corfu ontvangen. De ontevredenheid op de eilanden over den nieuwen toestand neemt met elken dag toe. Op Zante heerscht, volgens dezen briefschrijver, eene volkomene anarchie; rooverijen en moorden nemen met den dag toe. Of men in Engeland, zoo als deze briefschrijver meent, geregtigd is om uit te roepen: » tu l'as voulu Georges Dandin", dit valt onzes inziens nog te betwijfelen.

Volgens berigten uit Stockholm is de invoer van graan gedurende den tijd van vijftien jaren vrijgesteld.

KOLONIEN.

BATAVIA 1 December.

(*Per Engelsche Mail.*)

Aan de Java Bode wordt het volgende ontleend:

» Gisteren morgen is de oud Vice-President van den Raad van Indië, mr. A. Prins, met het stoomschip Bromo naar Singapore vertrokken, om vervolgens met de Fransche mail naar Europa te reizen. Een aantal belangstellenden deed hem aan den Boom uitgeleide.

» De heer van der Wijck, oud lid in den Raad van Indië, vertrok mede gisteren morgen naar Nederland. Vóór zijn vertrek werd hem door de onderwijzers alhier een adres aangeboden, waarin zij hem als president der hoofdcommissie van onderwijs hunnen dank betuigden voor de in die betrekking aan den dag gelegden ijver en belangstelling.

» Men zegt, dat eene reorganisatie van het Marine-Departement te wachten staat. Eene meerdere centralisatie schijnt daar wenschelijk te worden geacht.

» Ook spreekt men van eene reorganisatie der Departementen van Algemeen Bestuur.

» Naar men verneemt is de heer van Deinse, resident van Menado, tot gouverneur der Molukkos benoemd.

» De Fransche mailstoomboot Hydaspe is tusschen Singapore en Riouw op het Panrif geraakt. Aan boord zouden p. m. 60,000 stuks biljetten zijn voor de Javasche Bank. De gezagvoerder schijnt ongenegen te zijn geweest zijne lading op de Java over te schepen. Nadat beide vaartuigen vruchteloos gepoogd hadden de Hydaspe van het rif te halen, is de Java met de mail en de passagiers naar Batavia gestoomd. De Hydaspe is in drie afdeelingen gescheiden. Men vreest echter dat het vaartuig, zoo niet geheel verloren, althans groote averij zal hebben bekomen. "

Het fonds » tot aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden" lijdt aan gebrek aan deelneming onder onze landgenooten. Dientengevolge zijn bijdragen van Chinezen gevraagd! (Bat. Handelsbl.)

Van wege het Bataviaasch Genootschap voor kunsten en wetenschappen wordt er, in het belang der vergelijkende taalstudie, een woordenboek zamen gesteld, waarin de beteekenis in elk der verschillende talen van Java zal opgegeven worden. De heer dr. Palmer van den Broek heeft zich met het Javaansche gedeelte belast. (De Locomotief.)

Namens president en directeuren der Javasche Bank is, in opvolging van art. 34 van het octrooi en reglement, bekend gemaakt, dat op den 30 dezer:

a, het cijfer der in omloop gebragte bankbiljetten bedroeg . . . . *f* 21,576,635.—
b, de saldo's van rekening-courant en dadelijk opeischbare gelden beliepen . . . . » 691,698.04
c, aanwezig was in de kassen aan wettig betaalmiddel . . . . » 18,254,008.05
en aan vreemde muntspetien eene waarde van . . . . » 12,128.67

Tarief van disconto en rente ('s jaars): particuliere acceptatiën en wisselbrieven 7½ pct.; dito dito (45 dagen of korter loopende) 7 pct.; vendu-acceptatiën en Gouvernements-wissels 4½ pct., (met bij-berekening van provisie van incasseren, voor die plaatsen buiten Batavia, Samarang en Soerabaija); beleening op specie 4 pct.; dito op koper, tin en lood 5 pct.; dito op producten 5 pct.; dito op goederen en effecten 6 pct.

Blijkens den in de Javasche Courant van gisteren openbaar gemaakten staat van den stand van het rijstgewas onder ult. october 1864, kan die over het algemeen gunstig genoemd worden.

Den 10 november laatstl. werd te Soerabaija de tabaksonderneming Havanna in publieke veiling gegund voor den prijs van *f* 75,600; bovendien heeft de kooper te voldoen aan de firma Hill Broekman & Co. *f* 14,000, aan het Gouvernement *f* 10,000, aan de bevolking voor plantloon *f* 13,000. Het geheel bedrag is dus *f* 112,600, waar echter het genot van den oogst over het loopend jaar tegenover staat. De kooper was de heer Stephan, administrateur van Temagang.

In de Oostpost komt voor, dat Hadjie Mohammed Taip, de man door wien het stoomschip *de Onrust* in 1859 op Borneo werd afgeloopen, voor den krijgsraad te Bandjermasin is vrijgesproken. Dit berigt is niet juist. Mohammed Taip is aldaar niet voor den krijgsraad geweest, om reden daartoe geene termen zijn kunnen gevonden worden. Meer dan vermoedelijk zal Kjai Ranga Nitie, het hoofd der Tewehbenting, voor den krijgsraad teregt staan wegens hoog verraad.

Er bestaan tegen dien Gouvernements dienaar vele zware punten van beschuldiging, en tijdens de secretaris van Bandjermasin Tiedtke en de civiele gezaghebber van Doesson en Becompay, kapitein Valkenhoff, zich aan de Mantalat bevonden, om met de zonen van Antasarie te onderhandelen, moet hij reeds vele blijken hebben gegeven, dat hij niet de belangen van ons Gouvernement, maar zijne eigene beoogde en met den vijand steeds op vriendschappelijken voet verkeerde.

Wij ontvingen het vorenstaande uit zeer goede bronnen. (Java Bode.)

Soerabaija 22 *november*. — Maakten wij voor eenigen tijd melding van het plan tot oprigting eener Javasche Stoomsleepboot-Maatschappij, thans is het ons een genoegen te kunnen berigten, dat het aantal inteekenaren tot deelname in genoemde Maatschappij reeds zoo groot is, dat op dingsdag den 6 december de eerste algemeene vergadering van aandeelhouders zal plaats hebben.

Celebes. — In den namiddag van den 14 october begaf zich de Gouverneur van dit gewest naar Maros, ten einde de naar de bergregentschappen der afdeeling Noorder-districten te dirigeren militaire magt en hulptroepen in oogenschouw te nemen; hij keerde den 16den daaraanvolgende ter hoofdplaats terug.

De secretaris voor de inlandsche zaken, die op den 29 september jl. met Zr. Ms. stoomschip *Stavoren* ter volbrenging eener hem opgedragene zending naar Kendarf was vertrokken, keerde den 12 october jl. te Makasser terug.

Het gezantschap van Boni, op den 26 september jl. te Makasser aangekomen, legde ten gouvernements-huize een officieel bezoek af en keerde op den 3 october naar Boni terug.

Aangekomen Passagiers te Batavia:

Met het Ned. schip *Cornelis Gips*, gez. Verhoeven, de zendeling J. His, van Nederland. — Met het Ned. schip *Quartet*, gez. Mulder, de heeren O. Meine en F. van Gheel Gildemeister, van Amsterdam.

Vertrokken Passagiers van Java naar Nederland:

Per *Willemina & Clara*, kapit. Abrahamsz: de heer W. Otterspoor. — Per *Zephir*, kapit. Wemmerus: de heer van Overvest en familie. — Per *Macassar*, kapit. Vitringa Coulon: de heeren W. de Lanoy met drie kinderen, twee kinderen van Buning en de jongeheer Weijergang.

Door Zijne Excell. den Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd: tot gouvern. van Celebes en onderh. H. M. André Wiltens; tot contr. 3de kl., toegevoegd aan den resident van Riouw C. A. Niesen.

Ontslagen: eerv. uit 's Lands dienst de telegr. 3de kl. D. Smits, en op verz. met beh. van regt op pens. de algem. pakhuism. te Soerabaija C. P. G. van der Linden; eerv. uit zijne betrekk. de schoolopz. over de inlandsche scholen in het ressort van Amboina B. N. J. Roskott; bij den Raad van just. te Makassar eerv. weg. vertr. als lid C. H. A. Raedt van Oldenharneveld, onder dankbet., en in diens plaats *benoemd* E. K. van der Ven.

Ontheven: eerv. van de verdere leiding der commissie tot de vervoermiddelen R. F. de Seyff.

Tijdelijk in dienst gesteld: de uit zijne betrekk. ontsl. ingen. 2de kl. bij de burg. openb. werken J. M. Hageman, met bepal. dat hij te Batavia werkz. zal zijn onder de bevelen van den eerstaanw. ingen. aldaar.

Verleend: een 2jarig verlof naar Nederl. weg. ziekte aan den waarn. opvoeder aan het gymnas. Willem III te Batavia F. Schliep.

Militair Departement.

Bevorderd: bij het wapen der infant. tot luit.-kols. bij het 11de bat. J. H. Donleben, bij het garn.-bat. van Sum. westk. en onderh. A. J. E. Diemont; tot majoors K. H. O. van Bennekom en J. F. Backerus, bij het 1ste bat. J. L. d'Harvant, bij het 4de bat. A. A. G. Frappier, bij het 6de bat. G. F. de Ravallet, bij het 12de bat. W. E. F. van Heemskerck, bij het 15de bat. K. F. Schultze, bij het garn.-bat. van Sum. westk. en onderh. E. R. Goteling Vinnis; tot kapits. bij het 2de bat. J. van Weeren, bij het 3de bat. J. F. Peuchen, bij het 5de bat. C. J. M. de Wilde, bij het 7de bat. W. C. H. Eichholtz, bij het 8ste bat. F. P. J. Rochell, bij het 9de bat. A. H. J. Berg, bij het 12de bat. H. E. L. Prins, bij het garn.-bat. der W.-afd. van Borneo H. G. de Grijs; tot 1ste luits. bij het 1ste bat. H. A. Gobius, bij het 2de bat. F. H. Nix, bij het 4de bat. C. J. Stolp, bij het 5de bat. F. J. Schut, bij het 6de bat. A. Verspijck, bij het 13de bat. A. A. J. L. de Jongh, met bepal. dat hij als zood. in zijne tegenw. betrekk. zal continueren, bij het 14de bat. D. Schäfer, bij het 16de bat. C. Deykerhoff, bij het 17de bat. L. F. M. Schamper, bij het subsist.-kader te Samarang A. A. A. E. Gewin, bij het garn.-bat. van Palembang G. S. K. J. Ruempol, met bepal. dat hij ook daarbij als zood. in zijne betre[kk.] als adjud. zal continueren, en S. J. E. J. V. Barthele[...]

Benoemd: tot plaatsel. komm. te Bat. G. M. Verspij[ck.]

Ontslagen: uit Zr. Ms. milit. dienst eerv. de kol. [...] infant. W. E. Kroesen, op verz. de 2de luit. der g[...] en sapp. H. G. Derx en met beh. van regt op pens. [...] majoor der infant. W. Koch en J. M. Bruyn.

Verleend: een 2jarig verl. naar Nederl. aan den lu[it.] kol. der inf. R. F. de Seyff, en aan den majoor der [...] W. Beijerinck.

Trouw-, Geboorte- en Doodberigte[n.]

Gehuwd: 22 oct., C. C. Prager met R. E. Linckl[...] Westenberg, Singkawang. — 29, J. F. V. A. Linckl[...] Arriens met H. D. Ries, Sampang. — 18 nov., [...] Spruytenburg met A. F. McGregor MacLennan, Pa[...]roean. — 19, J. H. M. van Bronkhorst met J. W. [...] Philips, Djocjocarta. — 19, A. Ahlers met J. Sand[...] Batavia.

Bevallen: 27 oct., A. Prins, van der Plas, d., Banda. — 29, A. G. Guyot, Kuiper, d, Banda. — 2 nov., M. [...] Bergsma, Andreas, levenl. z., Samarang. — 7, F. [...] Popta, Pieloor, z., Macassar. — 10, A. Walker, Forb[...] z., Soerabaija. — 10, J. Schröder, Bohl, z, Ketanen. — 11, C. C. A. Canter Visscher, v. d. Plas, z., Soe[...]dang. — 14, M. L. van Ossenbruggen, Lucardie, [...] Samarang. — 14, S. C. C. ter Meulen, Zubli, z., Sa[ma]rang. — 15, J. A. H. Stammler, Wittenrood, z., T[...]gerang. — 15, L. J. van Lennep, Mees, z., Samarang. — 17, L. Lasinet, van den Engh, d., Samarang. — [...] W. F. C. Meulemans, van der Errelen, z., Mangir. — 18, M. Sehlmacher, Hultman, d., Soerabaija. — 19, [...] van Bleiswijk Ris, van Marle, z., Soerabaija. — 19, [...] Abalain, Mascart, z., Soerabaija. — 20, L. E. Miese[...] Prins, z., Samarang. — 20, F. W. Wardenaar, [...] Gijen, z., Soerabaija. — 20, C. F. de Vos, Loust, [...] Batavia. — 21, T. J. A. Bruyn van Rozenburg, Mag[...] d., Batavia. — 22, T. F. Beem, Gevers, d., Salatiga. — 23, J. H. van der Leeuw, Ottenhoff, d., Samarang. — 23, J. H. D. de Ceuninck van Capelle, Beynon, [...] Laanhof. — 24, A. A. P. Nelissen, Pieters, d., Sa[ma]rang. — 25, S. W. van Hogezand, Zon, d., Batavia. — 27, F. H. Gruyter, Beynon, z., Batavia. — F. Men[...] van Loo, d., Soerabaija.

Overleden: 24 oct., J. W. Goetzee, Makassar. — [...] D. C. Noordziek, 48 j., Madioen. — 31, oudste zoo[n] van C. van Lennep, Samarang. — 4 nov., jongste ki[nd] van F. W. Romer, Pasoeroen. — 5, zoontje van W. de Vey, 4 j., Soerabaija. — 5, D. van Bueren, Ku[...] 28 j., Manoekan. — 8, B. H. Feltkamp, 24 j., Djoc[jo]carta. — 9, C. L. von Valentini, 52 j., Sumanap. — [...] M. L. Brodie, Kloprogge, 42 j., Batavia. — 10, E. C. Vos van Rijswijk, 4½ j., Batavia. — 11, C. Verdi[...] Poerwodadie. — 11, G. J. baron van Reede van Oud[s]hoorn, 30 j., Samarang. — 11, kind van L. Frans, 3[...] Batavia. — 13, J. P. B. Pourchez, 37 j., Samarang. — 13, mevr. Schimmelpenninck, Coster, Soerabaija. — [...] J. E. van Muijen, Reyne, 41 j., Samarang. — 16, [...] A. de Clercq, 36 j., Soerabaija. — 20, N. P. van [...] Roest, Geerling, 46 j., Soerabaija. — 23, M. Offerm[...] Dixon, 49 j., Ambarawa.

BUITENLAND

ENGELAND.

LONDEN 11 Januarij.

(Particuliere Correspondentie.)

Men wil dat het Ministerie in eene der eer[ste] zittingen van het Parlement een wetsontwerp [zal] indienen, strekkende om het inkomen van den Pr[ins] van Wallis — die sedert een paar dagen weder [naar] Sandringham is teruggekeerd — met £ 30,000 [te] verhoogen, op grond dat de Prins vele uitga[ven] moet doen om de honneurs van het Koninklijk h[uis] op te houden. Behelst dit gerucht waarheid, d[an] lijdt het geen twijfel of men zal deze verhoogi[ng] toestaan, ofschoon aan den anderen kant met ze[er] groote billijkheid zou kunnen worden aangevoe[rd,] dat die uitgaven veel minder gemotiveerd zull[en]

Intusschen had dit lid toch den moed om datgene ter sprake te brengen, waarover anderen, die meer van de zaak konden weten, verzuimden te spreken. Hoe dit zij, de discussie geraakte op verkeerd terrein. De motie had namelijk de strekking, de leiding der Opera geheel over te laten aan eenen *Directeur-Ondernemer*, ten einde alzoo à tout prix tot eene goedkoopere exploitatie te geraken. Deze motie, van een verkeerd standpunt aangevoerd, werd evenzeer bestreden met minder goede argumenten (o. a. ook daarmede, dat directeuren-ondernemers zich zelven trachten te verrijken ten koste van het publiek, ten koste der artisten en natuurlijk ook ten koste van de kunst), en, nadat men minder geldige voorbeelden als bewijzen had bijgebragt, ten slotte verworpen.

Voorwaar! geen gelukkig pleidooi!! Even alsof er een oogenblik sprake kon zijn om eenen *Directeur-Ondernemer* aan te stellen, tot wien men zegt »*Daar hebt ge f 25,000 subsidie; bezorg ons nu maar eene opera*". Even alsof eene exploitatie-vereeniging, welke de kosten guarandeert, zich niet tegen fraude zou kunnen waarborgen, door directie en administratie van elkander af te scheiden. En zelfs dan, wanneer deze twee zaken niet geheel afgescheiden zijn, zouden we nog kunnen wijzen op spoorweg-brandwaarborg- en andere Maatschappijen, waar belangrijke sommen aan de administratie van verantwoordelijke hoofdambtenaren zijn toevertrouwd, terwijl toch de finantiële ongelukken tot de zeldzaamheden behooren. Doch bovendien, waar behoorlijke controle op directie en administratie kan worden uitgeoefend, daar is voor wanorde en verwaarlozing van het publiek belang *in dien zin* niet te vreezen. Het voorbeeld van het Fransche tooneel te 's Hage is hier niet geldig. In de eerste plaats hangt alles daarvan af, of de tooneel-directeur, met wien men contracteert, goed gecontroleerd wordt. Maar in de tweede plaats werd de Fransche opera te 's Hage door het publiek zoo geheel in den steek gelaten, dat ook de volmaaktste directie en administratie, of ook de rijkste exploitatie-vereeniging, de zaak zou moeten opgeven.

Het spreekt nu wel van zelf, dat er in 't geheel geen sprake van kan zijn om de Rotterdamsche Opera tot eene particuliere onderneming van eenen directeur met of zonder subsidie te maken. En dat dit de quaestie niet is weten allen, die slechts eenigermate met onze Opera en wat daarbij is voorgevallen bekend zijn.

Het werkelijke vraagstuk is dan ook van geheel anderen aard, en wel dit: *Zal de Rotterdamsche Opera eindelijk een technischen en tegenover het publiek verantwoordelijken hoofdambtenaar verkrijgen, die met de magt en het gezag van eenen directeur bekleed is, of zullen die magt en dat gezag nog langer onder zoo vele personen verdeeld blijven, dat juist daardoor magt en gezag twijfelachtige zaken worden? Zullen bevoegdheid en werkkring van het Comité en die van den Directeur geheel afgescheiden worden, ja dan neen? Zal het Comité dirigerend blijven, of zal de werkkring van het Comité zich tot administratie en contrôle bepalen?*

Het algemeen belang eischt, dat aan iedere publieke onderneming een verantwoordelijk hoofdambtenaar verbonden is. Maar verantwoordelijkheid is niet denkbaar zonder magt en gezag. Waar nu die magt in handen is van velen, of slechts in naam wordt uitgeoefend, het eene jaar door dezen, het andere jaar door genen ambtenaar, of in eene corporatie afwisselend door die personen, die zich den meesten invloed weten te verschaffen, daar is ten laatste geen bepaald gezag meer mogelijk. Na al hetgene aan onze Opera in vorige jaren is voorgevallen en na hetgene we daarover in ons opstel reeds gezegd hebben, behoeft dit punt geene nadere toelichting.

Er blijft dus alleen maar overig de nadeelen van een *dirigerend Comité* nader aan te wijzen en daar tegenover een *controlerend Comité* aan te prijzen.

Wat het eerste betreft, zoo vinden we dadelijk 4 hoofdpunten, welke tot leiddraad van ons betoog kunnen dienen.

1.° *Een dirigerend comité moet noodwendig met hooger budget werken dan een directeur, en kan niet zoo consequent in de uitgaven zijn.*

2.° *Zoodanig comité kan geen voldoend toezigt houden over de werkzaamheden aan de Opera, maar is te veel afhankelijk van den goeden wil van régisseur en kapelmeester.*

3.° *Bij plaats hebbende ongeregeldheden kan een dirigerend comité zijn gezag niet genoegzaam doen gelden.*

4.° *Een dirigerend comité staat in eene valsche positie tegenover de publieke opinie.*

Bij de behandeling van het eerste motief wenschen we dadelijk op den voorgrond te plaatsen, dat het hier geenszins de vraag geldt om tot eene goedkoopere exploitatie *à tout prix* te geraken. Maar tusschen eene zoodanige of eene exploitatie, waarbij grootere evenredigheid tusschen de uitgaven onderling heerscht, is groot onderscheid. En juist dit laatste kan moeijelijk verkregen worden, tenzij de aan ons tooneel bestaande regeringsvorm eene wijziging ondergaat. Veroorloven we ons een oogenblik eene vergelijking, welke misschien niet zoo ongepast is. In Constitutionele Staten wordt ieder onderdeel van het budget opgemaakt door den respectieven Minister, d. i. door éénen persoon, terwijl de beoordeeling van het budget aan de Staten-Generaal is opgedragen. Twee verschillende magten zijn dus in dezelfde zaak werkzaam, maar het initiatief of de leidende gedachte gaat uit van éénen persoon. Anders is het aan het Rotterdamsche tooneel. Hier is het comité Minister en Staten-Generaal te gelijker tijd. Van daar dat eene bepaalde leidende gedachte bij de behandeling van het budget en discussie over uitgaven ontbreekt. Ook wordt er over de uitgaven op zoovele verschillende vergaderingen en zoo verschillende tijden gesproken, dat men meerendeels handelt naar den indruk van het oogenblik.

Het gevolg hiervan is steeds geweest, dat hetzelfde bestuur, hetwelk nu eens op sommige punten veel te kwistig was, weinig tijds vroeger of later zich te zuinig betoonde voor andere uitgaven. Meermalen zijn er onaangenaamheden voorgevallen, en dat wel om betrekkelijk geringe uitgaven. Wat de kosten van het opera-personeel betreft, zoo heeft men gezien, dat die zelden geëvenredigd waren aan de behoefte, zoodat nu dit jaar nog verscheidene artisten aanwezig zijn, die geen genoegzaam emplooi kunnen vinden. Dit alles maakt het wenschelijk, dat voortaan het budget voor personeel, repertoire enz. worde voorgedragen door eenen directeur, terwijl dan aan het comité de bevoegdheid blijve sommige posten goed te keuren of te verwerpen.

Over de drie andere hoofdpunten kunnen we kort zijn.

Wat het tweede hoofdpunt betreft, zoo spreekt het van zelf, dat de leden van het comité niet dagelijks hunne eigene bezigheden verlaten kunnen, om toe te zien of repetitien en verdere werkzaamheden aan den schouwburg haren geregelden gang gaan. Zoo lang régisseur en kapelmeester uit eigen besef hunnen pligt doen, is alles wel; niettemin is het eene noodzakelijkheid, dat zich steeds in den schouwburg een gezaghebbend ambtenaar bevinde, om het noodige toezigt op alles te houden.

Ten derde wordt het een kritiek geval voor een *dirigerend comité*, zoodra er wanordelijkheden of oneenigheden tusschen de artisten onderling plaats hebben. In zoodanig geval kan wel een directeur, maar moeijelijk een comité zijn gezag doen gelden. Een comité toch is niet dadelijk bij de hand, moet eerst ter vergadering bijeengeroepen worden en, wanneer zich dan bij het comitè zelf verschillende sympathieën voor de artisten openbaren, dan wordt inderdaad het geval nog verergerd.

Ten laatste is het van het eerste oogenblik dat onze Opera bestond telkens, wanneer er onaangenaamheden plaats hadden, telkens, wanneer daarover couranten artikelen werden geschreven, ten duidelijkste gebleken, dat een dirigerend comité zich in eene valsche positie tegenover de publieke opinie bevindt. En dit kan wel niet anders. Een comité, hetwelk aan het hoofd eener publieke onderneming staat en in de plaats van eenen verantwoordelijken hoofdambtenaar treedt, moet zich getroosten, dat zijne handelingen openlijk ter sprake worden gebragt. Maar datzelfde comité bestaat uit mannen, die zelve de grootste geldoffers aan de zaak brengen en uit dien hoofde ontzien willen worden, en dan ook op consideratie aanspraak mogen maken. Van daar dat men telkens een vernis over den waren toestand heeft moeten werpen; van daar, dat het comité nu eens in staat van beschuldiging werd gesteld, dan weder met banale loftuitingen werd overladen. Deze valsche toestand van het comité moet dus niet alleen in het belang der tooneelzaak, maar ook ter wille van de comité-leden zelven ophouden.

Zoo komen we dan nu tot aanprijzing van *een controlerend comité*. We behoeven daartoe niet verder te gaan dan aard en werkzaamheid van zoodanig comité met een kort woord te beschrijven.

Het controlerende comité make een schriftelijk contrakt met eenen opera-directeur, ongeveer onder de navolgende bepalingen.

» De directeur is belast met het engageren der
» artisten, zoo ook van de leden van het koor en
» orchest, en bezorgt verder wat voor de opera
» benoodigd is.

» De directeur is verantwoordelijk voor de qualit[eit]
» der artisten en andere aan de opera verbonde[n]
» personen.

» De directeur is belast met de leiding der we[rk-]
» zaamheden en voor de goede orde verantwoordeli[jk.]
» Hij is tevens bekleed met het oppergezag en he[eft]
» de magt om straffen op te leggen.

» In geval van oneenigheden tusschen directeur [en]
» artisten beslist het comité.

» De directeur doet de voordragt van alle u[it-]
» gaven, waarover door het comité bij meerderh[eid]
» van stemmen beslist wordt. In zaken het rep[er-]
» toire betreffende, adviseert de directeur het com[ité,]
» na vooraf in overleg te zijn getreden met [de]
» régisseur en kapelmeester.

» Het comité ontvangt alle abonnements-, entr[ée-]
» en verdere gelden en voert de administratie. Ov[eri-]
» gens waakt het comité, dat de contrakts-bepalin[gen]
» door den directeur worden nagekomen."

Ziedaar de aard en werkzaamheid van het nieu[we] comité, zoo als die in het wezenlijk belang van o[nze] Opera wenschelijk mag geacht worden. Dat [het] comité daardoor zelf veel aangenamer en gemak[ke-]lijker werkkring verkrijgt, dat daardoor vele t[ijd-]roovende vergaderingen worden uitgespaard, zu[lks] ligt in de rede. Tegenover de publieke opinie ko[mt] het comité dan ook op veel neutraler standpunt [te] staan, dan bij de tegenwoordige orde van zak[en.]

. . . .

. . . .

Ten slotte een woord over het nieuwe plan. O[nder] *voorbehoud, dat de door ons voorgestelde bestuurs her[vor]ming tot stand kome*, verdient dit plan alle aanbevel[ing.] Het lidmaatschap der nieuwe Schouwburg-vereenig[ing] staat gelijk met een soort van donateurschap, [ten] doel hebbende, den last van het jaarlijksche de[ficit] over eene grootere massa personen te verdee[len.] Alleen vordert dit plan een zeer groot aantal le[den,] doordien de contributien, vooral die der twee ee[rste] klassen, te laag geraamd zijn. Om nu bij on[ver]doende inteekening niet in hooge guarantien ten la[ste] van weinige personen te moeten vervallen, zou[den] de contributien zoodanig moeten gesteld worden, [dat] 400 leden de gevorderde som kunnen bijeenbreng[en.]

. . . .

Hiermede is onze taak geëindigd. Hebben we [in] ons opstel veel over personen moeten spreken, [het] is geschied in het wezenlijk belang der kunst, [en] ook in het algemeen belang. Komt de nieuwe on[der]neming tot stand, wat we van harte hopen, [dan] drukken we hierbij tevens den wensch uit, dat [veel] wat aanstoot gaf, veel, wat onaangenaamheden [be]rokkende, met den tijd zal wegvallen. Hiertoe kan ie[der,] wien een werkring in onze kunstwereld is a[ange]wezen, dadelijk krachtig medewerken door stee[ds te] trachten zonder aanzien des persoons aan kunste[naar] en dilettant, landgenoot en vreemdeling, *elk het* [zijne] te geven.

W. F. THOOFT

wezen, wanneer de Koningin voor het volgende saizoen in het openbaar leven zal terugkeeren.

In onze letterkundige kringen loopt het gerucht, dat Engelands lievelingsdichter, de heer Alfred Tennyson, door H. M. tot den adelstand verheven is. Rekent men nu daarbij het kolossaal honorarium, dat dien dichter sedert jaren werd uitbetaald (het bedraagt 1 guinje per regel), dan mag dit wel gelden als een bewijs te meer, dat onze letterkundigen, indien zij slechts in den smaak van het publiek vallen, fortuin kunnen maken.

Ter beurze heerschte heden weinig levendigheid. De groote aanvoeren van goud geven meer en meer grond te verwachten, dat de directie der Bank morgen den koers van het disconto zal verminderen. Geschiedt dit, dan lijdt het geen twijfel of de zaken zullen spoedig den ouden loop hebben hernomen.

Men spreekt op nieuw van eene reis, welke Garibaldi in de aanstaande lente zou ondernemen. Het zou voornamelijk aan Mazzini te danken zijn, dat Garibaldi tot dit plan zou zijn overgehaald. Men betwijfelt of hij beter zal slagen dan de vorige maal. Het Engelsche Volk zal hem met geestdrift begroeten, zoo als het elk wondermensch begroet.

De onophoudelijke stagnatien der werklieden aan de scheepstimmerwerven deden de bouwmeesters op maatregelen bedacht zijn. Dezer dagen had te Birmingham eene meeting plaats van 300 belanghebbenden, en met algemeene stemmen werd het voorstel aangenomen, om voor de toekomst *dischargenotes* in te stellen, waarop zal worden aangeteekend de redenen van ontslag van den werkman. De pers trekt heftig tegen dezen maatregel te velde. Zoo noemt The Morning Star deze handeliug eene »oorlogsverklaring;" The Daily News waarschuwt voor de gevolgen in de toekomst; The Times, de standvastige en getrouwe raadgever der patronen, voegt zijn waarschuwende stem bij de anderen; The Daily Telegraph veroordeelt den maatregel in nog heftiger bewoordingen, en als om zijne waarschuwing nog meer kracht bij te zetten, laat de redactie er onmiddellijk op volgen, dat door verbeteringen aan de machines aangebragt, er voortaan van dit blad 80,000 exemplaren per uur zullen worden getrokken, die gretig door het Volk worden gekocht.

Met leedwezen vernam men hier het overlijden van den beroemden Afrikaanschen reiziger sir Roderick Murchison, die, na eene afwezigheid van zes jaren, gereed stond naar Engeland terug te keeren.

Te naauwernood is de maatregel eenige dagen in werking, waarbij de posterijen gemagtigd zijn om stalen van goederen te verzenden, of de postbeambten beklagen zich uitermate en niet zonder grond. Zij publiceren heden eene lijst van wat uit Londen op een dag verzonden werd; en terwijl men van verbazing de handen in een slaat, komt men onwillekeurig tot de meening, dat de tijd niet ver meer kan zijn, waarop men als vroeger levende kanarievogels per post zal verzenden.

FRANKRIJK.

PARIJS 11 Januarij.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Ook de Aartsbisschop van Parijs heeft eene soort van manifestatie gedaan, echter niet volgens het voorbeeld der prelaten van Moulins, Kamerijk en Montauban. Pater Hyacinthe heeft in de laatste zamenkomst in Nôtre Dame de stelling volgehouden, dat het Deïsme eene oppervlakkige godsdienst is, die tot Pantheïsme en Atheïsme leidt; vervolgens heeft hij verklaard, dat hij het door hem gegeven openbaar onderwijs aan de goedkeuring van den Paus zou onderwerpen, als wiens gehoorzame dienaar hij wil leven en sterven.

Vervolgens heeft de aartsbisschop Darboy den kansel beklommen; hij heeft pater Hyacinthe met zijne orthodoxie geluk gewenscht, wat door velen als eene felicitatie werd aangemerkt die niet vrij van ironie was. Daarna heeft hij in eene korte en krachtige rede de geloovigen opgewekt tot het beoefenen der Christelijke zedeleer »welke alléén in staat is de moderne maatschappij te behoeden voor de haar dreigende rampen."

Zoo ziet gij dat de Aartsbisschop van Parijs van moraal spreekt, maar de encycliek er buiten laat, die slechts een staatkundig dogma is. Deze houding van dien prelaat is niet onopgemerkt gebleven en algemeen houdt men hem thans voor den chef van het Gallicanismus.

Overigens wijkt de ultramontaansche partij geen haar breed voor de oppositie, van wege het Gouvernement. Haar orgaan, het dagblad Le Monde, zegt van de encycliek, dat de zedeleer der Ultramontanen het liberalismus voor eene dwaling verklaart, zoodat ieder liberaal door haar als op een dwaalweg zijnde wordt beschouwd. De Paus kent geen onderscheid tusschen echte en zich noemende liberalen. Geene uitzondering wordt aangenomen. Men zegge niet, dat dit woord voor tweeërlei uitlegging vatbaar is; de wetgevende magt der Kerk heeft de definitie er van gegeven en vastgesteld, en de Katholieken hebben zich slechts daar aan te houden. Door aan het woord liberaal eene andere beteekenis te willen toekennen, dan die door de Encycliek is gegeven, zouden zij in laatste instantie een uitspraak beoordeelen, die niet vatbaar is voor appèl.

Le Constitutionnel beantwoordt dit artikel door op te merken, dat het voor ieder verstandig mensch duidelijk is, dat Le Monde, met zijne categorische verklaring, het oog heeft op L'Union, La Gazette de France, Le Correspondant, het congres te Mechelen gehouden, enz. in één woord op al die *soi-disant* liberale Katholieken, aan wier hoofd de heeren de Falloux, de Montalembert en Albert de Broglie zijn geplaatst.

De liberale Katholieke partij is dan ook zeer verslagen. Weet gij wat er gebeuren zal? De Katholieken, die zich liberaal noemen, zijn vijandig gezind jegens de Regering; in plaats van te breken met de ultramontanen, die ook vijanden van het Gouvernement zijn, zullen zij òf zwijgen, òf zich aan de encycliek onderwerpen, dat is te zeggen aan het Pausdom, en zullen dit veel liever doen, dan zich aan de zijde van het Keizerrijk te scharen.

De Moniteur deelt dezen morgen eene nota mede, om het uit België overgewaaide gerucht tegen te spreken, als zou het schip Tampico, dat van St. Nazaire naar Vera-Cruz is vertrokken, bij het eiland Teneriffe zijn verongelukt. Integendeel mag men aannemen, dat het schip eene gelukkige reis heeft gehad, daar het weder na zijn vertrek zeer schoon was, maar de zaak is, dat telkens als Belgische vrijwilligers naar Mexico worden ingescheept, na eenige dagen brieven in België worden ontvangen, het vergaan van het schip vermeldende, wat echter tot nu toe steeds is gebleken een leugen geweest te zijn.

De heer Mermet, schrijver van het stuk Roland à Roncevaux zal gedecoreerd worden.

In de archieven van de opera te Praag is de oorspronkelijke partituur van den Don Juan ontdekt, eigenhandig door Mozart geschreven; dat stuk is door het Keizerlijk Museum te Weenen aangekocht voor 3000 florijnen.

RUSLAND.

St. Petersburg 6 *januarij.* — Een onzer officieuse dagbladen behelst weder de volgende redenering. »Duitsche dagbladen hebben zich tot taak gesteld het gerucht te verspreiden, dat Rusland in de zaak der Hertogdommen de belangen van Pruissen krachtig voorstaat, en beroepen zich ten bewijze daarvan onder anderen op de rol die onze Regering ten opzigte der kandidatuur des Groot-Hertogs van Oldenburg vervult. Wat die zaak betreft, kunnen wij nog niets verzekeren, omdat ons tot op dit oogenblik toe de uitslag der onderhandelingen tusschen de Kabinetten van Berlijn en St. Petersburg nog onbekend is, maar wat wij stellig zeggen kunnen is dit, dat de taal der Duitsche dagbladen lijnregt in strijd met die van al onze staatkundige dagbladen is. Wij waren de echo der openbare meening, toen wij onlangs zeiden dat geheel Rusland de handelwijze van den heer von Bismarck afkeurt. Al onze dagbladen, zonder uitzondering, verlangen dat de Regering zich eene volkomen onafhankelijke handelwijze voorbehoude, en hunne redenen daarvoor laten zich dus zamenvatten: de tegenwoordige omstandigheden laten noch een spoedigen aanval van Frankrijk tegen Oostenrijk, noch zelfs het bijeenroepen van een Europeesch Congres voorzien. Moeten de zaken derhalve, althans gedurende het jaar 1865, het status quo niet verlaten, en is eene gedeeltelijke of geheele herziening van het Parijzer verdrag in dit oogenblik niet waarschijnlijk, dan heeft Rusland ook geenerlei behoeften om zich op Pruissen te steunen, en gevolgelijk ook niet om het inwilligingen te doen, die met zijne eigene belangen strijdig en voor het bestaand evenwigt gevaarlijk zijn. De zaak van Polen verpligt ons evenmin onzen steun bij het naburig Koningrijk te zoeken. Wij hebben die geheel alleen volgehouden, en niemands bijstand tot geheele beslissing daarvan noodig. Er zou dus voor ons niets te winnen zijn door ons bij een verdrag te verbinden, dat ons, op een gegeven oogenblik, tot deelneming aan een strijd zou kunnen noodzaken, welks loop wij evenmin zouden kunnen besturen als de gevolgen daarvan voorzien. Bovendien zouden wij er veel door kunnen verliezen. Europa twijfelt thans niet aan onze vredelievende voornemens; enkele dagbladschrijvers uitgezonderd, in wier belang het is aan het wantrouwen jegens onze Regering voedsel te geven, beseft de meerderheid der Europesche dagbladen dat wij, om de ondernomen hervormingen tot een goed einde te brengen, en onze zaken op een nieuwen voet te herstellen, ter naauwernood genoeg aan al onze krachten hebben, en niet zonder gevaar zelfs het geringste gedeelte daarvan zouden kunnen afscheiden, om het in de dienst van een buitenlandsch belang te stellen. Die onthouding van alles wat ons niet regtstreeks aangaat heeft groote voordeelen; naardien onze houding niet de minste vrees inboezemt, verwerft zulks ons de sympathien, althans de achting en den eerbied der andere Natien. Nog niet zeer lang geleden hief geheel Engeland een luid gejammer aan op het berigt van het geringste voordeel, door onze troepen op de bevolkingen behaald, die onze Aziatische grenzen bewonen. Thans is die opgewondenheid bedaard. De Saturday Review, onze jongste voordeelen in Turkestan besprekende, erkent dat, onze buitenlandsche toestand in aanmerking genomen, die voordeelen geen aanleiding tot verstoring van het Europeesch evenwigt geven kunnen. Die waarheid zal meer en meer veld winnen, men zal ons vrij laten om binnen onze geografische grenzen naar welgevallen te handelen, — en de Hemel weet dat die taak zwaar genoeg valt; — wij zullen kunnen voortgaan met ons te ontwapenen, en welligt zal het ons gelukken onze tegenwoordige moeijelijkheden te boven te komen. Dat zijn onze wenschen, dat is de hoop welke de staatkunde der onthouding ons toelaat te koesteren, en aan welke wij afbreuk zouden doen, als wij Rusland door Pruissen op het sleeptouw lieten nemen."

— Eerstdaags wordt te Moskou het museum Galytsin voor het publiek opengesteld, waarin oorspronkelijke schilderijen en kopijen van schilderijen der voornaamste meesters van verschillende scholen voorkomen. Men vindt er de namen van Rafael, Correggio, Leonard da Vinci, Rubens, van Dijk, Teniers, Poussin, Woodge, Stekedine en anderen. De verzameling van oudheden bevat 220 keurige voorwerpen in hout, metaal en ivoor, benevens edele gesteenten, meubelen, vazen, wapenen, beeldjes enz., terwijl ook eene groote bibliotheek in het lokaal gevonden wordt.

— Uit nadere opgaven wegens den storm, die van 28 tot 30 november in de Zwarte Zee gewoed heeft, en door welken de havens van Odessa en Eupatoria zoo zwaar geleden hebben, blijkt dat in de golf van Kertch 22 schepen van hunne ankers geslagen en op de kust geworpen zijn, terwijl een Genueesch driemastschip, met granen geladen, nabij Yenicale totaal verongelukt is.

— In een tumulus in Nieuw-Rusland zijn lijfsieraden ontdekt, welke men gelooft dat aan eene Scytische Koningin toebehoord hebben. En in een anderen tumulus, op een aan mevrouw Seyffarth toebehoorend eigendom, is een groot aantal overblijfselen van denzelfden aard gevonden.

— Omtrent de overstroomingen in Kaukasië zijn hier allertreurigste berigten ontvangen. De Laba, de Kouban en de zijtakken dezer laatste zijn buiten hare oevers getreden, en hebben al de bruggen medegesleept, zware boomen ontworteld, en zelfs rotsen weggescheurd. De Laba was onder anderen in een zoo hevigen stortvloed herschapen, dat haar stroom eene zware rots tot op een grooten afstand verplaatst heeft, wier spits thans alleen nog slechts, met gruis en keisteenen overdekt, zigtbaar is. Het voorkomen dier oorden is nagenoeg geheel veranderd. De rivieren hebben hare beddingen verlaten en zich nieuwe gegraven; met boomen overdekte eilanden zijn verdwenen, de valeijen zijn met steenen en boomstronken opgevuld. Overtollig is het te zeggen dat de ramp voor de bewoners zeer groot is, en aan de nijverheid en den handel dier ongelukkige landstreek een gevoeligen slag toegebragt zal hebben.

— De schout bij nacht Endagouroff, bevelhebber van een klein Russisch eskader, is den 6 october, laatstelijk van San Francisco, behouden te Shanghaï gearriveerd.

Per Telegraaf.

(Reuter's Office.)

Londen 12 December.

De directie der Bank heeft den koers van het disconto verminderd op 5½ procent. Consols 90¼.

Te Queenstown is van New-York aangekomen het stoomschip Kangaroo, medebrengende $ 505.700.

Tweede depêche.

Blijkens den wekelijkschen staat der Bank is *vermeerderd:* de voorraad edel metaal met £ 163,798; de rekeningen courant met particulieren met £ 2,299,189. Daarentegen is *verminderd:* de rekening met de schatkist met £ 4,054,734, de portefeuille met £ 1,873,838 en de circulatie van bankbiljetten met £ 33,055.

Parijs 12 Januarij.

De Moniteur zegt dat de handeling des bisschops van Moulins door de Regering aan het oordeel van den Raad van State onderworpen is, om die als misbruik van het geestelijk gezag des bisschops te doen verklaren.

Tweede depêche.

Volgens den weekstaat der Bank zijn *vermeerderd:* de voorschotten met 2 millioen, de circulatie van bankbiljetten met $15\frac{4}{5}$ millioen, de rekening met de schatkist met $1\frac{2}{3}$ millioen. Daarentegen zijn *verminderd:* de voorraad edel metaal met $15\frac{1}{3}$ millioen; de portefeuille met $11\frac{2}{5}$ millioen en de rekeningen courant met particulieren met $37\frac{1}{3}$ millioen.

Marseille 12 Januarij.

Berigten uit Konstantinopel van 4 dezer zeggen, dat eene Turksche maatschappij eene regtstreeksche wekelijksche dienst tusschen Konstantinopel en Smyrna gevestigd heeft, die de reis binnen de 24 uren zal afleggen.

Uit Aden heeft men langs den weg van Toulon berigt, dat de scheepskapitein Tricault, met het fregat Junon en het avisoschip Surcouf, volhard heeft in het eischen van genoegdoening voor de slechte behandeling, den 28 november door eene Negerbende 9 Fransche officieren, op hunne terugreis uit Cochin China, aangedaan.

Kopenhagen 11 Januarij.

Volgens berigt uit Kopenhagen, is de invoer van granen in Finland voor den tijd van 15 jaren vrijgesteld.

Weenen 12 Januarij.

In het Huis der Afgevaardigden is de heer Mensdorff-Pouilly geïnterpelleerd; er is gevraagd of de Regering het vredesverdrag zal overleggen en wanneer: ook in welke verhouding de Elbe-Hertogdommen tot Oostenrijk en tot den Bond staan; voorts welke schikkingen de Regering zal maken krachtens artikel 3 van het vredestractaat, en welke definitieve organisatie de Hertogdommen erlangen zullen; vervolgens welke invloed aan den Duitschen Bond op die Hertogdommen wordt toegekend; eindelijk, wat de Regering zal beslissen in zake de regten van Augustenburg op de erfopvolging, en welke regten het Gouvernement tegenover Pruissen in de successiequaestie zal inwilligen?

Madrid 11 Januarij.

In den Senaat heeft de heer Gonzales Bravo de indiening van een wetsontwerp aangekondigd, waarbij de overtredingen in drukpers zaken in het gemeenregt zouden worden opgenomen. — La Correspondentia verzekert dat het Progressistisch comité over de voorwaarden beraadslaagt op welke hare partij zich onthouden zou.

Londen 12 Januarij.

Koffij. Plantation vast, Native flaauw. **Thee.** De veiling van Assam is geëindigd, vast. **Suiker** flaauw; Mauritius 26/, twee ladingen zijn verkocht. **Talk.** P. Y. C. loco 41, op levering 43/3 a 43/6.

Veemarkt. Heden waren aangevoerd 1390 Runderen, 4370 Schapen, 110 Kalveren en 150 Varkens. Men noteert: beste Runderen 5/4, dito Schapen 5/10, dito Kalveren 5/10, dito Varkens 4/6 per steen.

Liverpool 12 Januarij.

Katoen. Heden zijn afgedaan 6000 b., vast, prijs onveranderd.

Berlijn 12 Januarij.

Raapolie 11¾, op lev. 11⅝. **Rogge** 34⅛, op lev. 34⅛.

LONDEN 12 Januarij.

Gecons. 3 pc. 90⅛. Grieken 1824 5 pc. 24⅛; dito Coup. 10⅛. Mexico 3 pc. 28⅛. Grenada, Uitgest. 6¼. Portugal 1862 3 pc. 47. Rusland 1859 3 pc. 55¼; dito 1862 5 pc. 89¼. Spanje 3 pc. 47¼. Turksche Binnenl. 6 pc. 50⅛. Venez. 1862 6 pc. 48. Holland 4 pc. 98⅛. Prijs van het Zilver 61⅜ d.

PARIJS 12 Januarij.

Fransche 3 pc. 66.85; dito 4½ pc. 94.50. Spanje 3 pc. 41⅝; dito 2½ pc. 40⅜. Fr. Oostenr. Spoorweg 438. Credit Mobil. 943. Italië 5 pc. 65.30. Russ. Spw. —.

Fransche 3 pc. (slotkoers) 66.70.

BERLIJN 12 Januarij.

Oostenr. Metall. 5 pc. 62⅜; dito Nation. 69⅜. Rusland Stiegl. 5de serie 71¼; dito dito 6de serie 86¼; dito 1862 5 pc. 88¼; dito N. 1859 3 pc. 53¼. Pruissen 4½ pc. 102. Vereen. Staten 1882 6 pc. 48⅜.

Wissel Londen 6.20⅛; dito Parijs 80; dito Hamb. 151⅝; dito Amst. 143¼; dito Weenen 86¼; dito St. Pet. 96⅜.

WEENEN 12 Januarij.

Metall. 5 pc. 72.25; dito 4½ pc. 87.—; Loten 1854 89.50; Bank-Act. 791.—. Noorder Spoorw.-Act. 185.10. Nation. Metall. 5 pc. 80.40. Cred.-Act. 182.—. Fr. Oostenr. Spoorw. 204.70. Wissel Londen 115.20; dito Hamburg 86.80; dito Parijs 45.90. Crediet Loten 126.40; dito 1860 95.80. Nieuwe Lombard. Spoorweg-Actien 243.—. Anglo-Oosterr. Bank 82.50. Lemberg Czernowitz Spoorw. 41.70

De beurs was willig.

FRANKFORT 12 Januarij

Oostenr. Metall. 5 pc. 60¼; dito Nation. 5 pc. 67⅛; dito Loten 1860 83¼. Spanje 3 pc. —; dito 2½ pc. —. Vereen. Staten Amerik. 1882 6 pc. 47⅜. Wissel Londen 118⅛; dito Weenen 101⅛.

HAMBURG 12 Januarij.

Rusland N. 5 pc. 51. Spanje 3 pc. 40, dito 2½ pc. 38¼. Mexico 3 pc. 42. Wissel Londen 3/m. 13.01¼; dito Amst. 35.77. Vereinsbank 106⅜. Noord Duits. Bank 112⅛.

MADRID 11 Januarij.

Spanje 3 pc. 45.40; dito 2½ pc. 41.80.

Telegrammen,

ontvangen na het afdrukken onzer Avond-Editie.

Parijs 11 Januarij.

Keizerin Eugénie zal, naar men verneemt, als peet optreden over het kind van den Vorst van Montenegro; de peetoom is naar men weet de Vorst van Servië.

Athene 7 Januarij.

Op de uiteenzetting van den heer Eskine met betrekking tot den toestand van Griekenland en de zich aldaar openbarende democratische opiniën, antwoordt graaf Russell dat Engeland met de andere Mogendheden is overeengekomen om Griekenland als een vrijen, onafhankelijken Staat te erkennen, onder voorwaarde dat het Rijk door een constitutioneles Koning zal geregeerd worden, en aan dit beding is voldaan door den persoon van Koning George.

ANTWERPEN 12 Januarij.

België 4½ pc. 100; Oostenr. Metall. 5 pc. 61⅛; dito Nation. 5 pc. 68¼. Spanje 3 pc. 42¼; dito 2½ pc. 40. Turkije 6 pc. 48⅞. Vereen. Staten 1882 6 pc. 47¼. Rott. Spoorw. —.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 12 Januarij.

Heden middag werd alhier eene plegtige openbare zitting der Arrondissements-Regtbank gehouden, ter installatie van de heeren mr. *J. A. M. Bichon van IJsselmonde* en mr. *G. Mees* Az., benoemde president en vice-president dezer Regtbank.

Na de opening der zitting, voerde in de eerste plaats het woord de officier van justitie, de heer mr. *J. H. W. Swellengrebel*, tot het nemen van het requisitoir, en gewaagde daarbij met den meesten lof van den afgetreden president, den heer mr. *P. van Vollenhoven*, wien, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend was, terwijl hij verder de nieuw benoemden met hunne benoeming geluk wenschte. Aan het lid der Regtbank, den heer mr. *J. A. Vaillant*, was de taak opgedragen de plegtige installatie te verrigten, wat hij deed voorafgaan van eene uitvoerige toespraak tot den nieuwen president en vice-president, en waarbij ook den afgetreden president hulde gebragt werd. De heeren mrs. *Bichon van IJsselmonde* en *Mees* daarop achtereenvolgens het woord voerende, bragten mede welverdiende hulde aan den afgetreden president en rigtten zich daarop achtereenvolgens tot de leden van het Openbaar Ministerie, de leden der Regtbank en der balie, benevens den griffier en de substituut-griffiers der Regtbank. Als deken der orde van advokaten bragt de heer mr. *A. Bakker*, namens de balie, dank voor de woorden tot deze gerigt, en deed daarbij uitkomen dat de balie er steeds prijs op zal stellen, dat de Regtbank zich door denzelfden ijver zal blijven kenmerken als waardoor zij zich zoo loffelijk onderscheidt. Met dankzegging aan allen die de plegtige vergadering hadden bijgewoond, sloot de Voorzitter de zitting.

»Wat is het leven? Wat is de dood? Wat is er verborgen achter den geheimzinnigen sluijer der toekomst? Welk is het verband tusschen ons bestaan vóór en na den beslissenden overgang dien wij sterven noemen? Deze vragen, hoogst belangrijk voor den denkenden geest, hoogst gepast bij de ernstige dagen der jaarwisseling, werden heden avond ter sprake gebragt door den hoogleeraar *J. J. van Oosterzee*, die in de zaal der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* eene letterkundige voordragt hield ten behoeve der School voor havelooze kinderen hier ter stede. De redenaar wees op enkele mannen, die de door hem gestelde vragen tot de stof hunner bespiegeling gemaakt hadden, — op den eenigen genialen Dante, van wien dit jaar het zesde eeuwfeest zijner geboorte zal gevierd worden; op den merkwaardigen Jung Stilling en diens tooneelen uit de geestenwereld; op dr. Lange te Bonn en diens geschrift; »de reis naar het land der keus", waarin hij stelt dat de mensch door aandrift zijner innerlijke natuur als getrokken wordt naar het oord »waar hij bij voorkeur te huis is"; op den Deenschen dichter Andersen en een van diens gedichten door dr. ten Kate vertolkt. Maar onder het kleine Deensche Volk mogt nog een man met eere genoemd worden, die zich ook door zijne dichterlijke studiën op het gebied van het toekomende een eervollen naam had verworven. Het was *J. L. Heiberg*, hoogleeraar in de logica, aesthetiek en letterkunde te Kopenhagen, die in 1860 overleed, en die in een door hem uitgegeven klein octavo boekje, doch dat volgens den spreker wel tegen kwartijnen kon opwegen, den weg had trachten te schetsen van eene ziel die, van het ligchaam ontbonden, den togt door de geestenwereld aanvaardt. Het was een leerdicht, getiteld: »*eine Seele nach den Tod*," en had in de drie Noordsche Rijken eene zeldzame mate van populariteit verkregen. Het vereenigt schoonheid en waarheid, getuigt van diepe menschenkennis en verbergt onder eene vreemdsoortige inkleeding de gewigtigste gedachten, zoodat het te regt eene prediking in verzen genoemd is. De hoogleeraar van Oosterzee had zich opgewekt gevoeld, om dezen arbeid van den Deenschen schrijver ook in Nederland te doen bekend worden, en onthaalde zijn auditorium op eene dichterlijke navolging van Heiberg's geschrift, met eenige bekorting en weglating van wat alleen voor Deensche ooren geschikt was. De redenaar deed deze voordragt in hare verschillende deelen van toelichtende opmerkingen vergezeld gaan, terwijl hij ten slotte het behandelde leerdicht voorstelde als echt dramatisch, diep wijsgeerig, ten hoogste zedelijk en als zoodanig godsdienstig, Christelijk, practisch. De schrijver toont langdurig nagedacht te hebben over de groote raadselen van leven en dood; volgens zijne voorstelling verandert de dood alleen den toestand, niet het hart; het toekomstig lot wordt beslist, niet door hetgeen men uitwendig doet, maar door hetgeen men inwendig is. De redenaar eindigde met eene korte vergelijking tusschen Dante en Heiberg; herinnert de eerste aan eene prachtige Roomsche kathedraal, de laatste doet ons denken aan eene eenvoudige landkapel; Dante vertegenwoordigt de 13de, Heiberg de 19de eeuw; geeft de Italiaan meer stof tot sidderen, de Deen meer stof tot denken.

Wij moeten ons tot deze vlugtige schets der uit haren aard minder tot mededeeling geschikte voordragt vergenoegen, maar vereenigen ons ten volle met den dank, prof. van Oosterzee bij het sluiten der bijeenkomst gebragt door den heer *H. W. A. van Oordt*, die tevens aanleiding vond om de belangen der school voor havelooze kinderen aan de talrijke en aanzienlijke vergadering dringend aan te bevelen.

Uit 's Hage schrijft men aan de Utr. Crt.:

Van eene zeer geloofwaardige zijde werd ons medegedeeld, dat H. M. de Koningin door middel van HD. secretaris, den staatsraad Weckherlin, aan de redactie van het tijdschrift de Gids een schrijven heeft gezonden, waarin H. M. genoemde redactie zeer haar ongenoegen betuigt over de hoogst onvoegzame en onkiesche wijze, waarop in het januarijnommer van dit tijdschrift H. M. en HD. hofhouding niet slechts sprekende zijn ingevoerd, maar waarin ook aan H. M. en hare hofdames openlijk gevoelens en denkwijzen zijn toegedicht, waarvoor harerzijds geene de minste bewijzen zijn gegeven.

De jury voor de tentconstelling van wis- en natuurkundige werktuigen, die in julij e. k. door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid te Leyden zal gehouden worden, bestaat uit de heeren: dr. C. H. D. Buys Ballot, directeur van het Koninklijk Nederl. Meteorologisch instituut te Utrecht, dr. J. W. Ermerins, hoogleeraar te Groningen, J. P. A. François, leeraar aan de Academie voor beeldende kunsten en technische wetenschappen te Rotterdam, dr. F. Kaiser, hoog-

TERPENTIJNOLIE. De aanvoeren van Frans. waren meest voor binnenl. cons. De prijzen hebben de vrij belangrijke fluctuatien der Fransche markt gevolgd. Van Pools., Russ. en Oostenr. waren de kleine toevoeren moeijelijk op te ruimen en alleen tot zeer lage prijzen.

PETROLEUM. In de maand Januarij werden vrij groote inkoopen op speculatie gedaan, en liep de prijs in weinige dagen van *f* 35 op 40. In Februarij was de daling even snel, doch veel grooter, en werden eenige verkoopen a *f* 32 afgesloten. Sedert dien tijd is de handel meer uitsluitend voor directe cons. en verzending gebleven en waren de prijzen daardoor ook minder aan die groote variatien onderhevig en de omzettingen ook op verre na niet zoo uitgebreid. Het gebruik in het binnenland heeft zich hoe langer hoe meer uitgebreid en waren de directe aanvoeren somtijds niet belangrijk genoeg om in die behoefte te voorzien, zoodat verscheidene partijtjes van bijhavens, meest Antwerpen en Londen, werden aangevoerd. Blanke kwal. is zeer schaarsch en noteert men *f* 35, mooi licht geel *f* 34 a 34½, licht geel *f* 33½ a 34 en geel *f* 32½ a 33, terwijl zeilend te koop is a *f* 34 voor blank met *f* 1 raffactie voor licht geel; alles in entrepôt.

ZWAVEL. Ruwe. De iets grootere toevoeren werden meest grif van boord opgeruimd; de prijzen liepen voor secunda tusschen *f* 4½ en 4¾.

SALPETER. De handel was gedurende dit jaar zeer geregeld, en behalve de hier aangevoerde werd het grootste gedeelte der te Amsterdam aangebragte partijen voor hier verkocht. Op de vrees dat de Deensche oorlog ook verwikkelingen met Engeland kon geven, liepen de prijzen op tot *f* 10, doch konden zich slechts kort daarop staande houden en vielen langzaam weder op *f* 9. De voorraad bedraagt alhier en te Amsterdam ca. 8200 b. meest kwal. van 94 tot 95½ pc., die tot *f* 8½ a 9 denkelijk te koop is.

LOOD. De handel was dit jaar niet groot en meest voor binnenl. gebruik; de prijzen voor Stolberger liepen van *f* 11½ op tot 12½, doch vielen weder op *f* 11½, waartoe nog te koop is.

GOM DAMAR. De aanvoeren waren klein en vonden meest koopers bij de lossing, terwijl algemeen voor het artikel gunstige stemming is.

GOM COPAL, Van Afrik. bestaat de voorraad uit ca. 70,000 kil. rond rood Angola, ca. 7000 kil. plat rood Angola, ca. 13,000 kil. wit Angola en ca. 38,000 kil. rood en wit Angola. De kwal. is zeer mooi en veel zuiverder dan die op andere markten worden aangevoerd; de ronde roode Angola is bijna geheel zonder stof.

ADVERTENTIEN.

Ontijdig bevallen van een' ZOON *A. G. TEN HOOPEN*, VAN BORK.
Rotterdam 11 Januarij 1865.

Bevallen van eene DOCHTER *G. M. J. F. BONKE*—HOELEN.
Rotterdam 12 Januarij 1865.

Op Maandag den 30 Januarij 1865, des avonds ten 8 ure, zal door den Wel Ed. Heer ***J. J. CREMER***, van 's Gravenhage, eene **eenige**

VOORDRAGT

gehouden worden, in de Zaal der Maatschappij TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, ten voordeele der *Werkinrigting voor Hulpbehoevende Blinden*, te Rotterdam.
Toegangkaarten zijn à *f* **1.**— ook te verkrijgen bij de Boekhandelaars M. WIJT & ZONEN, M. J. MENSING, Wed. J. P. VAN RIJE, alsmede aan de Zaal in den Oppert.

Bidstond voor Israël,

op DINGSDAG 17 JANUARIJ, des avonds ten 8 ure, in de *Engelsche Presbyteriaansche Kerk*, Haringvliet.
Voorganger de Wel Eerw. Zeer Geleerde Heer **L. NEIJENS,** *Predikant te Apeldoorn en 't Loo.*

Allen die nog iets van den Ondergeteekende te vorderen, en hunne **Rekening** tot nu toe niet ingeleverd hebben, worden verzocht dezelve binnen **veertien dagen** te bezorgen.
ED. BULLERDIECK.

Tegen Mei verlangt men voor de Zomermaanden TE HUREN

een Huis,

bevattende **zes Kamers,** met **TUIN,** in de nabijheid dezer Stad. Adres bij den Boekhandelaar W. WENK, aan de Noordblaak.

Contagieuse Ziekten.

Bederf van het Bloed.

HUIDUITSLAG.

Spoodige genezing en in het geheim van primitieve of constitutionnele ziekten der beide seksen, door de

BISCUITS DÉPURATIFS

VAN

Dr. OLLIVIER te Parijs.

In dit aangenaam en gemakkelijk geneesmiddel zijn de actieve beginselen chemisch verbonden met de voedende bestanddeelen, wat hunne vertering gemakkelijk maakt en oorzaak is dat zij doordringen tot in alle organische vezelen, waar zij den wortel van het kwaad wegnemen, waaruit radicale genezing voortvloeit. Dit belangrijk resultaat, dat uitsluitend de zoogenaamd alimentaire methode van Dr. Ollivier kenmerkt, zou door geen ander geneesmiddel onder de gewone pharmaceutische vormen verkregen kunnen worden.

Nadat vier jaren lang openbare proefnemingen genomen en met den besten uitslag bekroond waren, zijn de **Biscuits Ollivier** *goedgekeurd door de Académie impériale de Médecine, geautoriseerd door de Regering*, en is bovendien eene belooning van 24,000 francs toegekend aan Dr. Ollivier. — De Biscuits worden met goed gevolg aangewend tegen alle ziekten welke voortspruiten uit bederf van het bloed of uit scherpte der vochten. — Vooral genezen zij zeer spoedig de geheime ziekten, den huiduitslag, de scrofuleuse ziekten, van welken ernstigen aard, van welken vorm of hoe verouderd ook, herhaalde accidenten aan mond, neus, oogen en ooren, rheumatieke pijnen, jeukingen, roode vlekken in het aangezigt enz. — Te ***Parijs*** *rue Pernelle* n.° 12. Consulten gratis met gefrankeerde Brieven.

Hoofddepôt voor Nederland:
bij H. H. ULOTH, Apotheker, Zeedijk, te *Amsterdam*.
Dépôts bij de Apothekers VAN SANTEN KOLFF, te Rotterdam; CLOOS, in 't Hang, te Rotterdam; VAN RENESSE, te 's Gravenhage; VAN DE KAMER, te Middelburg; GROOTENDORST, te Utrecht, en **STRAATMAN, te 's Hertogenbosch.**

ROTTERDAMSCHE BANK.

Ter voldoening aan Art. 23 van de voorwaarden tot Commanditaire Deelneming, strekt het volgende

OVERZIGT.

	op 1 Januarij 1865.				op 1 October 1864.			
Bedrag der aanvragen tot commanditaire deelneming	....	....	*f* 8,514,500	—	....	....	*f* 7,539,500	—
In behandeling	*f* 765,000	—			*f* 531,000	—		
Niet aangenomen	» 1,809,500	—			» 1,378,000	—		
Opgezegd	» 300,000	—			—	—		
			» 2,874,500	—			» 1,909,500	—
COMMANDIET-KAPITAAL			*f* 5,640,000	—	....		*f* 5,630,000	—
Aantal Commanditaire Vennooten			164	—	....		155	—
Bedrag van de storting ad 5 %			*f* 282,000	—	....		*f* 281,500	—
» van het verleend crediet			» 1,831,995	40	....		» 1,466,950	12½
Verhouding van het crediet waarvan gebruik is gemaakt tot het Commandiet-kapitaal, uitgedrukt in percenten			32.49 %	—	....		26,06 %	—
Geboekte provisie ... sedert 1 Januarij 1864			*f* 20,054	44	....		» 10,154	61½
Aantal der geleden verliezen ... » » » »			2		....		—	—
Approximatief bedrag der geleden verliezen » » » »			8,899	22	....		—	—
Reserve op 1 Januarij 1865			1,128	—	....		—	—

10 Januarij 1865.

DE DIRECTIE.

GROOTE BELGISCHE CENTRAAL-SPOORWEG.

Herstel der gewone Dienst op Heden 13 Januarij 1865.

VERTREKUREN van ROTTERDAM:
Des ochtends ten 8 uur 15', des middags ten 12 uur 15' en des avonds ten 5 uur 15'.

GENERAL STEAM NAVIGATION COMPANY.

ROTTERDAM en LONDEN,

voor GOEDEREN en PASSAGIERS.
Het Stoomschip ***LEO,*** Kapt. R. B. HART, vertrekt **Zaturdag 14 Januarij,** 's middags **12** ure.

PASSAGIERS-VRACHTEN.

GROOTE KAJUIT............... ***f* 15.00.** | VOORKAJUIT.................. ***f* 9.00.**
IDEM **Heen en terug. „ 22.50.** | IDEM **Heen en terug..... „ 13.50.**
Kinderen beneden 10 jaren, de *helft* der Vracht.
IJSGANG VOORBEHOUDEN. **GEBROEDERS SMITH,** ***Agenten.***

Te LONDON

ligt in Lading

NAAR

BATAVIA,

voor **Passagiers,** waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Ned. snelzeilend BARKSCHIP

ADMIRAAL DE WINTER,

Kapit. **H. A. Bunnemeijer,**
om half Februarij te vertrekken.
Adres te *London* bij STRINGER PEMBROKE & Co. en te *Rotterdam* bij HUDIG & BLOKHUYZEN.

Naar

BATAVIA en SAMARANG,

voor **Goederen** en **Passagiers,** waartoe hetzelve bij uitstek is ingerigt, het **extra** snelzeilend 1e Klasse Nederl. gekoperd CLIPPER-BARKSCHIP

MARIE,

Kapit. ***H. G. Biesthorst.***
Adres ten Kantoren van KUYPER, VAN DAM & SMEER en HUDIG & BLOKHUYZEN.

Buitengewone genezing van Hoest.

De volgende Brief werd door mij ontvangen:
Nightingale Hall Edmonton.

Waarde Heer. — Ik heb onlangs veel geleden door een zwaren hoest, voortspruitende uit eene prikkelbare aandoening in mijn borst, waarvan ik door geen der geneesmiddelen, uit de vele, waartoe ik mijn toevlugt nam, kon afkomen. Mijn hoofd veroorzaakte mij voortdurend pijn, terwijl mijn geheele gestel in beweging was. Daar ik de goede gevolgen had gezien bij vele leden van mijne familie, van uw **Balsem van Anijszaad,** kocht ik een kleine flesch, en wanneer ik 's nachts naar bed ging, nam ik er een theelepel vol van, op 2 eetlepels vol water, dat even warm was. Onmiddellijk gevoelde ik er het effect van; het deed de prikkelbare aandoening in mijn borst ophouden; ik sliep goed, en stond 's morgens geheel verkwikt op, ofschoon ik mij nog zwak gevoelde door de vermoeijenis, wegens het onophoudelijke hoesten in de vorige dagen. De hoest ging geheel over, en kwam nooit terug. Ik hoorde sedert, dat een meisje, in den omtrek alhier, sedert lang aan een zwaren hoest had geleden, en dat zij alle mogelijke middelen had gebruikt. Ik zond haar het restant van mijn flesch, waardoor die zoo langdurige, hardnekkige, en zoo als zij dacht. ongeneeselijke hoest geheel genezen is. Ik blijf, waarde Heer, uw zeer toegenegen
WILLIAM BOARDS.
» *Aan den Heer THOMAS POWELL.*"

Powell's Balsem van Anijszaad is een onschatbaar geneesmiddel voor hoest, verkoudheid, kortademigheid, asthma, prikkelbaarheid in de keel en alle aandoeningen van de longen.

Het wordt vervaardigd en verkocht bij *THOMAS POWELL*, 16, Blackfriars-road, te *Londen*.

In het groot en klein wordt hetzelve verkocht bij F. E. VAN SANTEN KOLFF, Korte Hoofdsteeg te *Rotterdam*, in flesschen van *f* **0.80** en *f* **1.60** ieder. **Dépôt te *'s Hage*, bij den Heer J. L. F. C. SNABILIÉ.**

GENEZING

van **Longtering** (Tuberculosa), door schriftelijk onderrigt, langs natuurlijken, rationelen weg, zonder inwendige Geneesmiddelen. Inlichtingen deswege te bekomen op *franco* Brieven aan R 49, Poste Restante, Coburg.

DE BESTE VRIEND DES ZIEKEN.

De ZALF en PILLEN van HOLLOWAY.

Deze twee geneesmiddelen kunnen niet genoegzaam aanbevolen worden wegens den gunstigen invloed dien zij op de huid uitoefenen. Bij alle soorten van uitslag, ontstekingen en verzweringen, vertoonen zich de zuiverende hoedanigheden van die Zalf zoo heilzaam, van af de eerste werking er van, door het zieke deel te zuiveren en te reinigen, en het tot een gezonden en nieuwen toestand te brengen, dat de ziekte verdwijnt om voor de beste gezondheid plaats te maken. De Zalf van Holloway werkt op eene wonderbare wijze op de kwalen der beenen, de verouderde etterwonden enz.; zij verbetert en wekt den tragen en onvolledigen omloop des bloeds op, verdrijft alle verdorven stoffen en brengen eene volmaakte gezondheid te weeg. De Zalf van Holloway veroorzaakt geen voor het leven nadeeligen invloed op de werkingen van de huid; zij bevordert op eene klaarblijkelijke wijze de uitwaseming en het zweeten, hetgeen de huid zacht en glad doet worden, van hard en droog, zoo als zij te voren was.

De Zalf en Pillen van Holloway zijn de beste bekende geneesmiddelen voor de onderstaande ziekten:

Ingekrompen geledingen.	Aanbeijen.
Aamborstigheid.	Waterzucht.
Brand- en andere Wonden.	Ontstekingen.
Kanker.	Beenkwalen.
Puisten.	Melaatschheid.
Chiego-Voet.	Lendensmart (lumbago).
Coco-Bay.	Stijve en ingekromp. zenuwen
Hoofdpijn.	Muggensteken.
Zenuwstuipen.	Verkoudheden.
Likdorens, Exteroogen enz.	Scheurbuik.
Sneden en Kloven.	Klier- of Kropgezwellen.
Winterhanden en voeten.	Kwade borsten.
Huidziekten.	Kramp.
Roos.	Vlekken.
Fitsels.	Dauwworm en Hoofdzeer.
Gezwellen.	Etterachtige verzweringen.
Leverontsteking.	Tic douloureux.
Bloedzweren.	Beving.
Schurft.	Krampaders.
Jicht.	Venerische ziekten.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
Potjes Zalf...... *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 20.95.

Zijn op *franco* aanvrage a contant te bekomen bij de Heeren M. CLOOS, Apotheker en Drogist, Hang te *Rotterdam;* J. M. VAN RENESSE, Apotheker te *'s Hage;* H. J. GILTAY, Apotheker te *Dordrecht*, en J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch;* alsmede in **Holloway's Etablissementen** te *Londen*, **244**, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Lane.

Uit gevoel van menschlievendheid zullen *om niet* raadgevingen worden verstrekt aan de zieken, die zich per brief tot Professor HOLLOWAY wenden, **met opgave van hunne bijzondere gevallen.**

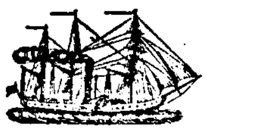

NEDERLANDSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

ROTTERDAM–LONDEN

(via THAMESHAVEN, overtogt gemiddeld 15 uren).
SCHROEFSCHOENER
FIJENOORD, Kapit. ***M. van 't Hoff.***
Van ROTTERDAM naar LONDEN,
ZONDAG 15 JANUARIJ, 's morgens 8 ure.
Van LONDEN naar ROTTERDAM,
DONDERDAG 19 JANUARIJ, 's morgens 8 ure.
Nadere informatien zijn te bekomen bij de **Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij** en hare Cargadoors de heeren D. A. VAN OORDT & Co., in de Boompjes te Rotterdam, en bij alle Agenten der **Nederlandsche Stoomboot-Reederij.**

C. M. OVERGAAUW, J. T. WISCHERHOFF, P. OVERGAAUW, C. J. DE LANGE, P. HAVELAAR en W. C. SCHALKWIJK, Makelaars, zullen Veilen op Vrijdag 10 Februarij 1865, des namiddags ten 2 ure, in het Huis der Notarissen, aan de Gelderschekade te Rotterdam:
4020 MATTEN en BALEN
(circa 125,400 Ned. Ponden)

Afrikaansche Gom Copal,

directe aanvoer van QUISEMBO.

VILLE DE ROTTERDAM.

THÉATRE DU DOELEN.
Salle de la Grande Harmonie.

PAR INDISPOSITION

la Représentation annoncée pour VENDREDI 13 JANVIER **EST AJOURNÉE.**

Rotterdamsche Schouwburg.

VRIJDAG 13 JANUARIJ 1865:
MARIE JEANNE, of *de Vrouw uit de Volksklasse*, Tooneelspel in 6 Tafereelen.
Gevolgd door: **DOCTOR PESCHKE,** of *Kleine Heeren*, Blijspel met Zang in één Bedrijf, met Chansonnetten en Quodlibet, woorden van *W. N. Peypers.*
Aanvang ten 7 ure.

ZATURDAG 14 JANUARIJ 1865:
STRADELLA, Oper in 3 Acten, von FLOTOW.
Hierauf: **Mozart und Schikaneder,** oder *der Schauspieldirector*, komische Oper in 1 Act. Musik von MOZART.
Aanvang ten 7 ure.

THEATRE FRASCATI.

Les Bouffes Rotterdammois

HEDEN VRIJDAG 13 JANUARIJ:
Duet unter der Erde, Turlurotto, Terzet aus Lumpaci Vagabundes, Duet aus Frölich, Canotier et Canotière, Duo Comique.
Nieuwe Hollandsche, Fransche, Duitsche Vlaamsche **Scènes Comiques** in Costuum.
Entrée vrij.

VERTREK der SPOORTREINEN

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amst.: 7.25. 10.25, 1.50, 3.30, 7.40.
„ „ alleen n. 's Hage: 12.40, 8.45, 10.2.
„ „ „ n. Schiedam op de werkd.: 12.— 's m.
„ Amst. n. Rott.: 8.30, 11.20, 2.40, 4.30, 7.30.
„ 's Hage „ „ 7.5, 8.30, 10.32, 1.22, 4.12, 6.37, 7.50 9.
Aank. te Rott.: 7.45, 9.15, 11.20, 2.10, 4.55, 7.25, 8.35, 10.

Vertrek van **Rijnspoorweg.**

Bott.: 6.45, 8.50, 12.3, 2.55, 5.55, 7.55.
Amst.: 7.20, 9.25, 12.20, 3.5, 4.25 (werkd). 6.35,
Arnhem n. Utrecht: 6.35, 8.30, 12.10, 12.45 (werkd.),
Utrecht n. Rotterd.: 6.—, 8.35, 10.40, 1.30, 3.58, 5.35 (werkd.) 7.50, 9.5.
Gouda n. „ 7.25, 9.26, 11.25, 2.—, 4.35, 6.29 (werkd.) 8.42, 9.39.
Aank. te „ 8.30, 10.—, 12.07, 2.25, 5.—, 7.10 (werkd.) 9.25, 10.05.

Staatsspoorwegen.

Van Tilburg n. Bergen-op-Zoom 5.45, 9.30, 1.40, 6—,
„ Bergen-op-Zoom n. Tilburg 7.—, 10.20, 2.40, 7.4
„ Leeuwarden n. Harlingen 6.30, 11.15, 2.—, 4.45,
„ Harlingen n. Leeuwarden 8.15, 12.15, 3.30, 6.15, 1

Centraal-Spoorweg.

Van Utrecht naar Zwolle 8.50, 1.55, 8.05.
Van Zwolle naar Utrecht 7.—, 12.20, 4.25.

Gedrukt en uitgegeven bij G. en C. A. van Royn, te Rotterdam.

leeraar te Leyden, jhr. A. W. G. van Riemsdijk, essayeur-generaal aan 's Rijks munt, te Utrecht, dr. D. J. Steyn Parvé, ingenieur van het onderwijs te 's Gravenhage, en dr. G. J. Verdam, hoogleeraar te Leyden.

Door eenige ingezetenen van 's Gravenhage is op Oudejaarsavond eene gift van *f* 1000 aan ds. J. C. Zaalberg aangeboden, in de afgeloopen week nog met een bedrag van *f* 2000 aangevuld.

(L. D.)

In de Amsterdamsche Courant leest men het volgende:

Uit vrij goede bron vernemen wij, dat thans tusschen het Nederlandsche Kabinet en de Duitsche Bondsvergadering onderhandelingen worden gevoerd over Limburgs afscheiding van den Duitschen Bond. Onze berigtgever meldt dienaangaande nog: »Naar het schijnt zijn dezer dagen bij een Frankfortsche depêche, al de Nederlandsche voorstellen categorisch verworpen, met de verklaring: »dat de band tusschen Duitschland en het Hertogdom Limburg behouden moet worden zoo als hij thans is, in het algemeen belang van het Europeesch evenwigt."

De Staats-Courant deelt de volgende berigten mede:

Boven-Rhijn. Te Keulen drijfijs. Waterstand 5 voet 1 duim; gewassen 2¼ duim.

Te Emmerik weinig drijfijs; waterstand 3 voet 9 d. Gewassen 6 duim.

Waal. Te Hulhuizen, te Nijmegen en te Tiel blank water; te Bommel eenig drijfijs. Het water sedert gisteren 0.40 el gevallen.

Merwede. Te Gorinchem de normale breedte der rivier vrij van ijs. Gisteren avond ten 10 ure kortstondige ijsbeweging te Hardinxveld; het ijs is vast en sterk op elkander gedreven.

In de Nieuwe Merwede het ijs van Werkendam tot den Hardenhoek vast, met een open vak beneden de Paulowna-hoeve. Lager af is open water.

In het bovendeel der Beneden-Merwede het ijs vast.

Neder-Rhijn en Lek. Te Pannerden is het ijs los gegaan. Te Arnhem en aan de Grebbe drijft het door. Te Vreeswijk het ijs nog vast. Te Schoonhoven is gisteren het ijs een weinig afwaarts gedreven, doch dadelijk weder vast.

Van Bergambacht tot Krimpen het ijs drijvende.

De buitengewone rivier-correspondentie langs den Neder-Rhijn en den Gelderschen IJssel is heden ingesteld.

Uit Utrecht is heden middag aan de directie voor de stormsignalen alhier per telegram berigt gezonden, den cylinder te hijschen en daaronder den kegel met de punt naar beneden. De beteekenis daarvan is: gevaar voor zuider of zuidwester storm.

In den zomer van dit jaar zal te Bergen, met medewerking van het Noorweegsche Gouvernement, eene internationale tentoonstelling worden gehonden van voortbrengselen en werktuigen der visscherijen en van andere met dien tak van volksbedrijvigheid in verband staande voorwerpen. Zij zal 1 augustus geopend en 16 september gesloten worden, en de tentoonstelling, van dien aard te Amsterdam gehouden, dient tot model.

Kralingen 12 *januarij.* — Bij den burgerlijken stand alhier zijn in december 1864 aangegeven: 24 geborenen, 18 overledenen, gehuwd geene. En in het geheele jaar 1864: geboren 261 kinderen, zijnde 126 van het mannelijk en 135 van het vrouwelijk geslacht, waaronder 6 paren tweelingen; overleden 180 personen, zijnde 100 van het mannelijk en 80 van het vrouwelijk geslacht, alsmede 4 personen, elders gedomicilieerd, doch alhier overleden, zijnde daarenboven tien als levenloos geboren aangegeven; gehuwd 41 paren; echtscheidingen geene.

Dordrecht 11 *januarij.* — Heden zijn alhier ter markt gebragt 8 zalmen, gevangen op de visscherij boven onze stad, welke gezamenlijk hebben opgebragt *f* 364.75, zijnde *f* 2 a *f* 2.20 per ½ Ned. pond.

Delfshaven 11 *januarij.* — Met het oog op de steeds toenemende bevolking dezer gemeente, werd in het vorige jaar door het Gemeentebestuur het oude R. K. kerkgebouw met pastorie aangekocht, ten einde die gebouwen tot school en onderwijzerswoning in te rigten. Heden werd dat voormalige R. K. kerkgebouw, na de noodige veranderingen te hebben ondergaan en doelmatig te zijn ingerigt, op eene plegtige wijze, in tegenwoordigheid van vele autoriteiten en genoodigden, tot openbare school voor gewoon lager onderwijs ingewijd, waardoor in eene groote behoefte voorzien is. De heer F. Bezemer, vroeger onderwijzer aan de school voor kosteloos onderwijs, is thans aan het hoofd dezer school geplaatst, hebbende de heer L. Landsman, wegens ouderdom, zijn ontslag verzocht.

Schiedam 11 *januarij.* — Door de commissie der Branders-Vereeniging is bepaald, dat, te rekenen van den 16 dezer, in de branderijen der contractanten wekelijks één dag zal worden stilgestaan, totdat deze beperking zoo lang doorloopen, tot de opheffing daarvan wordt aangekondigd.

Delft 11 *januarij.* — Ll. donderdag is alhier het nieuwe gebouw der hoogere burgerschool met driejarigen cursus, geplaatst waar vroeger de Gasthuiskerk stond, in gebruik genomen.

Amsterdam 11 *januarij.* — In de gisteren gehouden zitting van den Gemeenteraad is behandeld de missive van de hoofdcommissie tot oprigting van een gedenkteeken voor Joost van den Vondel. De heer Teding van Berkhout deelde eenige bijzonderheden mede, waaruit bleek dat in den laatsten tijd de behandeling der zaak niet is gestaakt geweest. De heer Beelo zeide dat de hoofdcommissie van oordeel bleef, dat het gekozen terrein aan de Grimburgwal een geschikt punt voor de plaatsing is. De missive is in handen van Burgemeester en Wethouders gesteld.

— De Arrondissements-Regtbank alhier heeft voor de vacante betrekking van regter-plaatsvervanger aan dit collegie heden een drietal geformeerd, bestaande uit de heeren mrs. T. Kuyper van Harpen, A. Chais van Buren en J. Domela Nieuwenhuis, advocaten te dezer stede.

Tilburg 9 *januarij.* — Met de werkzaamheden tot den aanleg van den spoorweg Tilburg—Turnhout is heden een aanvang gemaakt. Een landmeter uit Tilburg houdt zich ten Gemeentehuize alhier bezig met het trekken der lijn voor dien weg. Volgens het reeds bestaande plan zal die weg in een regte lijn van Turnhout op Baarle-Nassau en van daar op Alphen en Riel en ten zuiden van Tilburg alhier in de rails van den Staatsspoorweg loopen. Naar men verneemt zullen de werkzaamheden met den meesten spoed worden voortgezet en weldra met de afbakening een begin worden gemaakt.

Zutphen 11 *januarij.* Den wachtmeester P. Bronkhorst, van het 4de reg. dragonders alhier, is de gouden medaille toegekend voor 36 jaren onafgebroken eerlijke en trouwe militaire dienst, alsmede de aan die onderscheiding verbonden gratificatie van *f* 50, welk versiersel den 20 dezer op eene plegtige wijze voor het front van het garnizoen alhier aan den wachtmeester zal worden uitgereikt.

Deventer 11 *januarij.* — Heden avond hield het alhier gevestigd Departement der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid eene buitengewone vergadering, waarop verschillende corporatien en personen ter bijwoning bij convocatie-biljet hoofdelijk waren uitgenoodigd. Een honderdtal woonde deze zamenkomst bij.

Nadat de voorzitter de heer dr. L. Mulder, de vergadering geopend had, werden door den secretaris, den heer J. Westenenk Gz., de notulen der laatste gewone vergadering gelezen, en daarna mededeeling gedaan van de ingekomen stukken. Nadat dit afgeloopen was, werden eenige vragen ter beantwoording aan de vergadering voorgelegd (reeds op het convocatie-biljet vermeld), die aan het Departement door heeren Directeuren der Maatschappij waren toegezonden. Omtrent de beide vragen over verzameling van fecale stoffen en de vermindering van sommige gronden in vruchtbaarheid, werden geene mededeelingen gedaan, maar des te meer over de vraag, of het oprigten van ambachtsscholen, waar, behalve theoretisch, voornamelijk praktisch onderrigt in het timmeren, smeden enz. wordt gegeven, eene wenschelijke zaak mag heeten tot ontwikkeling der werklieden en verbetering van hunnen toestand. Deventer is in het bezit van zulk eene school, maar, gelijk ter vergadering werd gezegd — wat trouwens bekend was — wordt zij zeer schaars bezocht, althans pro rato het getal der bevolking. Dat kwam, werd gezegd, vooral doordat de bazen de jongens vóór 8 ure 's avonds niet vrij willen laten, op enkele lofwaardige uitzonderingn na, en natuurlijk na 8 ure 's avonds de tijd verstreken is, om menschen, die den geheelen dag gewerkt hebben (althans bezig geweest zijn), nog te doen leeren. De Voorzitter stelde aan het slot der besprekingen deze beide motiën van orde voor — zoo ik mij wel herinner—: »het oprigten van dergelijke ambachtsscholen is eene zeer gewenschte zaak, zoo als men hier weet, uit kracht van ervaring" en »het is boven alles voor de Deventersche school wenschelijk, dat de bazen haar bezoek bevorderen en niet tegenwerken." De talrijke ter vergadering aanwezige personen, waaronder ook leden der zoogen. Bazen-Vereeniging alhier, vereenigden zich zonder eenig verzet met beide motiën. — Daarna gaf de Voorzitter het woord aan den heer B. Reinders, gemeente-architect te Zwolle, die, daartoe opzettelijk voor deze vergadering uitgenoodigd, na eene korte inleiding, mededeeling deed van zijn uitvoerig, zaakrijk en praktisch rapport omtrent hetgeen de tentoonstelling van brandspuiten en brandbluschmiddelen, in 1864 te Middelburg gehouden, gedenkwaardigs heeft opgeleverd. Die fiksche voordragt werd met onverdeeld genoegen aangehoord; vooral trok het laatste gedeelde de aandacht, waarin werd aangetoond, wat de heer Reinders ter navolging en invoering meende te mogen aanbevelen. Na afloop der verhandeling voerden eenigen over daarin behandelde punten nog het woord, en werden door den spreker beantwoord. — Voldaan over wat zij gehoord hadden, keerden allen huiswaarts. Zulke vergaderingen zijn van praktisch nut, en mogt het Departement kunnen besluiten meermalen dergelijke zamenkomsten te doen plaats hebben — voorzeker zal het doel der eerwaardige Maatschappij van Nijverheid, en meer in het bijzonder het toch reeds bloeijend Departement alhier, er zeer door bevorderd worden. Men ga slechts, zooveel eenigermate uitvoerbaar, met den tijdgeest meê, en zette het licht niet onder de korenmaat. Openbaarheid is op intellectueel gebied onmisbaar — en dus ook op dat der industrie. Bevorderen de Departementen op die wijze de nijverheid, dan zal de Nederlandsche Maatschappij van Nijverheid zich zonder twijfel nog meer uitbreiden, dan in de laatste jaren het geval is.

Groningen 11 *januarij.* — Gisteren morgen is weder een aanvang gemaakt met de graafwerken nabij deze stad voor den aan te leggen spoorweg, tot niet geringe blijdschap van de vele arbeiders, die daardoor wederom in hun onderhoud kunnen voorzien.

— Het toelatings-examen, voorgeschreven bij Koninklijk besluit van 4 augustus 1853, zal door de letterkundige faculteit onzer Hoogeschool worden afgenomen op den 21sten dezer maand.

— Onder de gisteren aan de markt gebragte geslagte varkens waren er eenige, die door de daartoe bevoegde magt zijn afgekeurd, als zijnde voor de consumtie ongeschikt.

Sneek 10 *januarij.* — Men spreekt er van een paardenspoor aan te leggen tot Heerenveen, zoo ten minste het plan doorgaat dat het station van den Staatsspoorweg in het dorp Nijekaski wordt geplaatst.

Koninkl. en Ministeriële Besluiten enz.

Z. M. heeft benoemd, tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw den heer *E. C. von Lütckem*, geheimraad en landdrost te Osnabrück, en den heer dr. *G. Harttman*, directeur-generaal van de spoorwegen en telegrafen in Hannover.

Z. M. heeft tot assistent bij Rijks museum van natuurlijke historie te Leyden benoemd den heer *C. de Gavere*, doctor in de wis- en natuurkunde.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Harderwijk mr. *C. G. H. Smits*, lid van den Raad dier gemeente,

---

Z. M. heeft de statuten van de Vereeniging tot het daarstellen en in stand houden van eene leesinrigting voor den ambachts- en werkman, te 's Gravenhage, gelijk die bij het verzoekschrift zijn overgelegd, goedgekeurd, en de Vereeniging mitsdien als regtspersoon erkend.

Z. M. heeft de statuten van de Vereeniging voor Christelijk nationaal schoolonderwijs, te Doesborgh, gelijk die bij het verzoekschrift zijn overgelegd, goedgekeurd, en de Vereeniging mitsdien als regtspersoon erkend.

Z. M. heeft de statuten van de Vereeniging tot bevordering van Christelijk onderwijs, te Ferwerd, gelijk die bij het verzoekschrift zijn overgelegd, goedgekeurd, en de Vereeniging mitsdien als regtspersoon erkend.

Blijkens eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 4 dezer, heeft zich het geval voorgedaan, dat voor de besturen van twee verschillende gemeenten attestatien de vita ten behoeve van denzelfden persoon zijn afgegeven.

Daar dit tot misbruiken aanleiding zou kunnen geven, zijn de gemeentebesturen, namens genoemden Minister, uitgenoodigd, geene attestatien de vita af te geven dan aan hen, die in de bevolkingsregisters hunner gemeente ingeschreven zijn.

De Minister van Marine heeft aan den provoost in het vaste corps dek- en onderofficieren *P. Kroesen*, dienende op het wachtschip te Hellevoetsluis, de gouden medaille toegekend ter zake van zijnen vijftigjarigen diensttijd.

Het Rijks-telegraafkantoor te Scheveningen is weder gesloten.

Marine en Leger.

Naar men verneemt zal Zr. Ms. schroefstoomschip *Watergeus* een kruistogt doen naar de West-Indiën en enkele havens van Noord-Amerika aandoen, zoodra de *Prinses Maria* van de Kust van Guinea of *de Amstel* uit Suriname te Nieuwe Diep zal zijn teruggekeerd. Zr. Ms. raderstoomschip *Cycloop*, dat aldaar aan de marine-stoomwerkplaats wordt gerepareerd en bijna gereed is, zal tegen het voorjaar naar Suriname vertrekken om aldaar het station over te nemen.

— Zr. Ms. schroefstoomschip *Prinses Maria*, onder bevel van den luitenant ter zee van de 1ste klasse W. K. van Gennep, is, blijkens een van dien bevelhebber bij het Departement van Marine ontvangen berigt, den 7 december ll. te St. George d'Elmina aangekomen. Alles was wel aan boord.

Regtszaken.

De Hooge Raad, burgerlijke kamer, heeft heden behandeld de zaak van R. J. Roelofs, burgemeester der gemeente Finsterwolde, als die gemeente vertegenwoordigende, eischer, procureur van der Jagt, tegen E. Molema, verweerder, procureur François. In deze zaak zijn de volgende quaestiën in aanmerking gekomen: 1°, of het Hof in Groningen zich heeft schuldig gemaakt aan overschrijding van regtsmagt en schending en verkeerde toepassing van art. 148 Grondwet, alsmede van art. 31 der wet op het lager onderwijs van 13 augustus 1857 (St.bl. n.° 103) in verband met de artt. 205 en 212 der Gemeentewet van 19 junij 1851 (St.bl. n.° 85), en van art. 156 Wetb. van Burg. Regtsv., door te onderzoeken en te beoordeelen de vraag, of de burgerlijke gemeente aansprakelijk is voor de geheele bezoldiging van den hoofdonderwijzer en bepaaldelijk ook voor de bijdrage, welke door de kerkelijke gemeente is toegezegd; 2°, of voormeld Hof heeft geschonden en verkeerd toegepast art. 31 der wet op het lager onderwijs van 13 augustus 1857 (St.bl. n.° 103) en de artt. 1349, 1374 en 1376 B. W., door de bij het eerste middel vermelde vraag in bevestigenden zin te beantwoorden. Voor den eischer is opgetreden mr. J. G. Rochussen, en voor den verweerder mr. J. Kappeyne van de Coppello. Het Openbaar Ministerie zal in deze nader conclusie nemen.

— Heden heeft voor het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland, onder voorzitterschap van mr. J. A. Philipse, eene zaak gediend, die sedert eenigen tijd de algemeene belangstelling hier had opgewekt. Zekere van H., voormalig ambtenaar bij het Departement van Justitie, had zijne vrouw en kinderen te 's Hage verlaten, ten einde te gaan wonen en leven met eene weduwe, die te Valkenburg, bij hare moeder, ook eene weduwe, inwoonde. Ten gevolge van eene weigering dier moeder om geld te geven, had de dochter de dienstmaagd, een jeugdig meisje, [illegible]haald om de sleutels van een kabinet weg te nemen, waaruit door de dochter effecten zijn weggenomen, die door den voormaligen ambtenaar te 's Hage zijn verkocht en van de opbrengst waarvan hij eenige aankoopen heeft gedaan en gedurende eenigen tijd met de meergemelde dochter te Rotterdam heeft gewoond, en dus het geld gebruikt. Voorts bleek het dat hij horlogien had gekocht, bij een notaris geld op hypotheek had gegeven, en dat hij bij zijne tweede visitatie onder zijn pruik een som gelds in papier had verborgen. Een toeval heeft gewild dat deze daden ontdekt zijn. Ingevolge de voorschriften van 't wetboek van strafregt kon de dochter niet worden vervolgd, maar stond nu de dienstmaagd teregt wegens diefstal, door meer dan één persoon gepleegd, in eene bewoonde huizing, en dat wel als loontrekkend bediende en met oordeel des onderscheids, en de voormalige ambtenaar van medepligtigheid aan dien diefstal, door het desbewust helen van het gestolene. Een groot aantal getuigen werd in deze zaak gehoord, waaronder zich ook de meergemelde dochter bevond. De jeugdige beschuldigde had diep berouw over haren misstap en bekende volledig, maar de gewezen ambtenaar, die in de instructie bekend had, ontkende thans, of gaf aan zijne vroegere gezegden eene andere uitlegging. Adv.-gen. Terpstra heeft de functien van het O. M. waargenomen en is in eene breedvoerige juridieke beschouwing getreden over qualificatie van de gepleegde daden, waarvan de slotsom was dat adv.-gen. requireerde, dat het Hof de beide beschuldigden zou schuldig verklaren aan de feiten, hen ten laste gelegd en hen veroordeelen, de eerste beschuldigde tot plaatsing in een verbeterhuis voor den tijd van 20 maanden tot 5 jaren, en den tweeden beschuldigde tot een confinement in een tuchthuis voor den tijd van 5—10 jaren. Adv.-gen. heeft het onnoodig geacht in vele bijzonderheden te treden over de immoraliteit, waarvan dit geding van verschillende zijden de blijken oplevert, zoowel wat betreft den man en vader, die vrouw en kinderen in zorgelijke omstandigheden achterlaat, als van eene dochter, die haar moeder bestolen heeft. Wegens het vergevorderd uur is de voortzetting van dit belangrijk regtsgeding bepaald op morgen ochtend ten 10 ure. — Als verdedigers zijn aan de beschuldigden toegevoegd mr. Gregory en mr. Kramer.

Aanbestedingen.

Heden heeft in het lokaal van de bureaux der Staatspoorwegen te 's Hage de aanbesteding bij inschrijving en opbod plaats gehad: I°, van het maken van den onderbouw van de brug over het Kanaal door Zuid-Beveland in den Bronzijweg, en van drie dubbele wachterswoningen aan dat Kanaal. Daarvoor waren 18 inschrijvingsbilletten ingekomen; het werd ingesteld op *f* 40,000 en is afgemijnd voor de som van *f* 88,000 door de Gebroeders D. Tool te Wognum, II°, de herbesteding bij enkele inschrijving van het doen van grondboringen in den Hedelschen Waard, aan de Maas boven Crevecoeur, ten dienste van de overbrugging van de rivier. Daarvoor waren 2 inschrijvingsbiljetten ingekomen. De minste inschrijver was de heer M. B. Coenen te Venlo, voor de som van *f* 1334.

— De Minister van Oorlog heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat er op den 27 februarij a. s. door de hoofdadministratien der navolgende korpsen, onder nadere goedkeuring van hem Minister, zullen worden aanbesteed 446 paarden, en zulks voor het jaar 1865 benoodigd, als: voor het 1ste reg. dragonders te Deventer, 68 paarden; voor het 2de reg. drag. te 's Gravenhage, 68 paarden; voor het 3de reg. drag. te Haarlem, 68 paarden; voor het

---

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN.
op 12 Januarij 1865. — 8 ure v. m.

NAMEN der *plaatsen.*	BAROMETER te Maastr. en versch. gister. av. 8 u.	hedenmr. 8 u.	WIND. rigting.	kracht.
Groningen..	† 0. 1	† 0. 8	Z.	1
Helder.....	— 0. 8	— 1. 0	Z.t.O.	3
Vlissingen..	— 2. 5	— 3. 2	Z.	11
Maastricht.	756. 1	750. 1	Z.Z.W.	3

Grootste verschil { gisteren avond G 2. 6 V / heden morgen G 4. 0 V

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (Z.Z.W.) *Aangekomen*
12 jan. *Antonia Petronella*, Voorendijk, Batavia (vertrok 1 oct.)
Vertrokken.
Baron van Pallandt van Rosendaal, Hoogenstraaten, Helvoet
Vooruit, Grafthuis, d.°

Hellevoet (Z. O.) *Aang.*
12 jan. *Catharina Louisa*, van Aalst, Villanova
Diana (st.), Londen
Chevy Chase (st.), Newc.
Albert (st.), Hull
Twin Sisters, Hopper, Middlesbro'
Liberator, Robertson, Zierikzee
Vertrokken.
Cornelia (st.), Cardiff
Ajax, Ramsey, Newcastle
De *Gironde* (st.) ligt onder de Goereehaven ten anker, was gisteren door dikte niet te zien.

Brielle (Z. Z. O.) *Aang.*
12 jan. *Leo* (st.), Londen
Vertrokken.
Prins van Oranje (st.), Duinkerken
Cologne (st.), Londen

Texel (Z. W.) *Vertr.*
11 jan. *Alert* (st.), Hull

Vlie *Aangekomen*
10 jan. *Nora* (st.), Londen
Cathalina van Calcar, Meijer, Maldon
Verwisseling, Scholtens, d°
Julie Michels, Dade, Tungeros n. Grimsby (masteloos, met assistentie van loodsen)

Vlissingen *Aangek.*
11 jan. *Deux Elises*, Gauret, Tinamayor
Trial, Giton, Requejada
Lucas Wildervank, de Grooth, Dantzig (allen voor Antwerpen)

Overland-Mail.

Batavia *Aangekomen*
28 nov. *Ecliptic*, Collinson, Bangkok
Elise Mary, Koster, Macao
29 *Amazone*, Kramer, Tanara
30 *Constance*, Mulder, Samarang
Haamstede, ter Marsch, Rotterdam
County of Renfrew, M'Nicol, Glasgow
Wanja, Söderberg, Singapore
Ingeborg, Petersen, Manilla
Vertrokken.
30 *Prov. Drenthe*, Boer, Soerabaija
Chryseis, Hedley, d.°
1 dec. *Sindbad*, Kooy, d.°
Electra, Landweer, Cheribon
Portugal, Marques, Sumanap
Capella, Timm, China
St. Magnus, Walsh, Australië
Zeilklaar.
India, Vonck, Indramayoe
Zuid-Holland, Breuning, Soerabaija
Augusta, Nylen, Tagal

Anjer *Gepasseerd*
26 nov. *Tjielingsie*, Ouwehand, Cheribon n. Padang

Samarang *Aangek.*
19 nov. *Azia*, Molenaar, Batavia
21 *Jacob Roggeveen*, v. Marken, dito
23 *Jan van Brakel*, de Roever, Tagal
24 *Emilie*, Arentzen, Batavia
Vertrokken.
18 *Reflect*, Deslandes, Soerabaija
20 *Doelwijk*, Hoefman, Soerab. en Pasoeroean
23 *Presto*, Toekes, Soerab.

Joana *Aangekomen*
22 nov. *Burg. v. Middelburg*, Hoek, Batavia

Pasoeroean *Aang.*
19 nov. *Telanak*, Popken, Soerabaija
22 *Senior*, Bakker, dito
23 *Philips v. Marnix*, v. Ruyven, Probolingo
24 *Hugo Grotius*, Immerzeel, Samarang
Vertrokken.
24 *Robertus Hendrikus*, Mulder, Nederland
Henriëtte Geertruida, Coller, dito

Probolingo *Vertr.*
22 nov. *Hadassah*, Dickson, Soerabaija

Patjitan *Aangekomen*
19 nov. *Nova Zembla*, Mammes, Pangool

Banjoewangie *Vertr.*
13 nov. *Thomas Campbell*, Green, Rotterdam
16 *Vier Gezusters*, Otto, Nederland
Zephir, Wemmerus, d.°
Aangekomen.
12 *Gazelle*, Legros, Soerab. (vertr. 14 n. Liverpool)

Tjilatjap *Vertrokken*
21 nov. *Nederland & Oranje*, Bouwmeester, Pasoer.

Macassar *Vertrokken*
12 nov. *Schwinge*, Junge, Macao

—o-o—

Buitenl. HAVENS.

Queenstown *Vertr.*
11 jan. *Zoutkamp*, Muller, (v. Paysandu) Liverp.

Cardiff *Aangekomen*
9 jan. *Zora*, Sture, Dordt

Falmouth *Vertr.*
10 jan. *Favor*, Sannes, (v. Rio Janeiro) Amst.

Londen *In lading*
10 jan. *Maria*, Krohn, Dordt

Hartlepool *Vertr.*
9 jan. *Nachina Lammechina*, Rijnberg, Harlingen

Shields *Aangekomen*
10 jan. *Catharina*, Duintjer, Ipswich

Cuxhaven *Aangek.*
9 jan. *Amisia*, Sap, Valparaiso

Dantzig *Terug uit zee*
9 jan. *Hendrika*, Lever, n. Newcastle bestemd

—o-o—

Amsterdam 12 jan. Volgens brief van Terschelling van 9 dezer, lag of dreef, op 5 mijlen afstand van dit eiland, eene masteloze Amsterdamsche bark, volgens zeggen van Suriname komende. Er waren reeds loodsbooten bij het schip, dat vermoedelijk den volgenden dag te Terschelling binnengebragt zou worden.

Papenburg 7 januarij. Volgens ontvangen berigt, is het schip *Georg V*, kapit. Henken, van Riga komende, dat bij Domesnaes aan den grond raakte (bev. gemeld), zonder schade weder afgebragt en heeft de reis voortgezet.

Shields 10 jan. De Ned. schoener *Freerk Jan*, kapit. Smit, van Harlingen, heeft hier een gedeelte der lading gelost en is met het overige naar Sunderland vertrokken.

Falmouth 10 januarij. Het Ned. schip *Anna Geertruida*, kapit. van Ingen, van Maracaibo naar Hamburg, in averij hier binnen (bev. gemeld), is onderzocht en heeft een aanvang gemaakt met het lossen der lading.

—o-o—

Rotterdam *Uitgekl.*
11 jan. *Maria Johanna*, Driest, Kaap de G. H.

Hellevoet *Zeilklaar*
Frederick Warren, Phinney, Londen
Windward, Eldridge, Sunderland
Lizzy Garrow, Ryder, Newcastle

Amsterdam *Vertr.*
11 jan. *Willem Daniel*, Zeylstra, Soerabaija
de Hoop, Boer, Napels
Grietje, Lukkien, dito

—o-o—

RIVIERBERIGT.

Rotterdam. Hoog water 13 jan.: 1ste getijde 4 ure 27 min.; 2de getijde 4 ure 51 min.

Arnhem. Waterhoogte 12 jan. 0.76 el (gew. 73 d.)

Keulen. Rijnhoogte 12 jan. 5 voet 1 d. Rijnl. (gewassen 2¼ d.)

—o-o—

Aang. Passagiers.

Te **Brouwershaven:**

Van Java, per *Copernicus*, k. Algra: de heeren Douglas en Kuiper; — per *Jannetje*, k. Meijerhoff: 11 gepasp. militairen.

Van Java, per *Ottolina*, kapit. Eeleman: de jongeh. J. M. Kloppenburg.

4de reg. drag. te Zutphen, 68 paarden; voor het 5de reg. drag. te Venlo, 80 paarden; voor het reg. veld-artillerie te Utrecht 54 paarden, en voor het reg. rijdende artillerie te Arnhem, 40 paarden.

Kerk- en Schoolnieuws.

Gisteren avond is door den kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente te Delft uit het bestaande drietal met algemeene stemmen tot predikant beroepen ds. A. van Toorenenbergen, thans te Groningen.

Ongelukken, Misdrijven enz.

In het dorp Rockanje, nabij Brielle, heeft een zeer opmerkenswaardig voorval plaats gehad. Een meisje aldaar door de armen besteed, verliet op donderdag namiddag den 29 december, uit vrees voor straf, het huis en nam de wijk naar een naburig bosch. Dienzelfden avond en de twee volgende dagen zocht men te vergeefs, toen men zondag 1 dezer het meisje nog levend vond liggen tegen eene doornen heining in eene weide nabij het bosch. Het was den gemeente-veldwachter gelukt het meisje na lang zoeken te vinden. Op zijne vraag: wat doet gij hier? zeide zij: geef mij wat drinken, en op de vraag: hoe lang zij daar had gelegen, antwoordde zij: sedert gisteren, want het is immers vrijdag. Genoemde veldwachter nam het meisje, dat niet kon staan of gaan, naar zijne woning en door veel zorg mogt het hem gelukken het geheel tot bewustzijn terug te brengen. Het heeft dus drie dagen en drie nachten in de laatste strenge vorst zonder voedsel of drinken doorgebragt.

— Zaturdag jl. is bij Ameland gestrand het Portugesche schoonerschip Deulinda, kapit. Antones, geladen met wijn en vruchten, bestemd van Oporto naar Hamburg. De opvarenden, ten getale van 8, zijn gered. Men vleide zich een gedeelte der lading en tuigage te kunnen bergen, en had daarmede reeds een begin gemaakt.

— In den avond van den 9 dezer zijn te Udenhout vier burgerwoningen geheel afgebrand.

— De Officier van Justitie te Zwolle heeft berigt, dat op het vermoeden dat in de gemeente Avereest valsche Pruissische thalers werden in omloop gebragt, van Zwolle een geregtelijk onderzoek is uitgegaan, ten gevolge waarvan in de woning van Derk Kluin, goud- en zilversmid te Avereest, thans in hechtenis, is gevonden en gesaississeerd een uit Brusselsche aarde vervaardigden vorm, die bij naauwkeurige bezigtiging is gebleken tot het gieten van valsche Pruissische thalers te hebben gediend; — dat de gedetineerde Derk Kluin, voor zoo verre nu bekend, veertien dezer valsche Pruissische thalers heeft uitgegeven of doen uitgeven, waarvan slechts 2 zijn aangehouden, en dat omtrent een dezer door het Muntcollegie te Utrecht, bij uitspraak van 6 julij jl., is beslist, dat die, een gewigt aangevende van 18,940 wigtjes, bij een scheikundig onderzoek is gebleken te bestaan uit: zilver 264½, koper, tin, zink en ruime sporen goud 735½; — dat het is gegoten in een vorm, en in uiterlijk voorkomen een Pruisische thaler nabootst, doch in zamenstelling er niet mede overeenkomt, en dat mitsdien voornoemd stuk is valsch.

Dientengevolge is de aandacht van alle ambtenaren van justitie en politie op het bovenstaande gevestigd, met verzoek om bij ontdekking van Pruissische thalers welke, zoowel wat vorm als kleur betreft, tot het vermoeden van valschheid grond geven, dezelve aan te houden en, voor zoo verre althans is aan te nemen dat dezelve uit de ontdekte bron voortkomen, op te zenden aan den Officier van Justitie voornoemd, met berigt van zoodanige bijzonderheden als waardoor het belang der zaak kan worden gediend.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 12 *Januarij.*

OVERLEDEN. G. T. M. J. van Woerden, z., 1 j. — M. E. Putters, vrouw van N. P. Wijgand, 44 j. — N. A. Krijgsman, d., 1 j. — W. C. Renaud, d., 5 m. — H. G. van der Kamp, z., 2 j. — C. Olijmans, wedr. van N. Eringaard, 72 j.

BEVALLEN: J. G. van der Mijn, geb. Blok, d. — O. Liesveld, geb. Slootweg, d. — G. R. Peters, geb. Blaauw, z. — A. M. van Schendel, geb. van der Putten, z. — J. Snelleman, geb. Ras, d. — A. C. Walraven, geb. Koppel, d. — A. G. ten Hoopen, geb. van Bork, z. — C. C. Schrammeijer, geb. van Dijk, d. — C. S. Jansen, geb. van Bochoven, d. — G. M. J. F. Bonke, geb. Hoelen, d. — R. Kaufmann, geb. Andriesse, z. — E. Schepers, geb. Jongeneel, z.

SCHUTTERIJ.

FINAAL ONTSLAG.

De Manschappen behoorende tot de ligting van het jaar 1855, worden opgeroepen tot het bekomen van Finaal Ontslag uit de dienst der Schutterij, aan het Bureau in het Oude Mannenhuis, op *Woensdag* den 18 Januarij 1865, des avonds ten 7 ure.

Rotterdam den 11 *Januarij* 1865.

De Kolonel, Kommand. der Schutterij,
D. R. GEVERS DEYNOOT.

CARGALIJSTEN.

Rotterdam.

PALERMO, Hydra, Munneke. — 1/1 en 2/2 p. Wijn, 1 k. gedr. Vruchten, 50 b. en 300 z. Sumak, C. L. Ringrose en Co.; 10 z. Hazelnoten, 20 z. Amandelen, Durselen en Co.; 32,000 Ned. ℔ Zwavel, M. Retemeijer en Co.; 200 z. en 100 b. Sumak, F. A. Voigt en Co.; 240 z. Sumak, C. Hemmann en Co.; 300 z. Sumak, J. H. Claus en Co.; 25 z. Amandelen, 150 z. Sumak, Order.

LONDEN, Teazer, Longster. — 1750 b. Rijst, van der Kun, van Rijckevorsel, Herckenrath en Co.

BONESS, Giffords, Steel. — 43,400 st. Vuursteenen, A. Th. Sölling en Co.

(*Voorloopige opgave.*)

SOERABAIJA en PASSOEROEAN, Antonia Petronella, A. Voorendijk. — 6400 pic. Koffij, 6500 pic. Suiker, 400 pic. Tin en 100 pic. Rotting, N. H. M.

Amsterdam.

BATAVIA, Staatsraad van der Houven, Heymeriks. — 5310 b. Koffij, 1509 kr. Suiker, 766 sch. Tin en 785 boss. Bindrotting, N. H. M. (*Verbeterde opgave.*)

In Lading liggende Schepen

Te Rotterdam.

BALTIMORE, het snelzeilend Pruissisch Fregatschip Germania, kapitein W. Franke; vertrekt spoedig. Adres bij Wambersie & Zoon.

BATAVIA en SAMARANG, het Ned. Clipper-Barkschip Marie, kapit. H. G. Biesthorst. Adres ten Kantore van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA en SAMARANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. Fregatschip Catharina Wilhelmina, kapit. K. de Boer. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA en SAMARANG, het snelzeilend nieuw gekoperd Barkschip Maria Adriana, kapit. C. J. Itz. Adres bij Vroege Nieuwkamp en de Wijs.

BATAVIA en SOERABAIJA, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Barkschip Delft, kapit. L. van Geelkerken; vertrekt medio Februarij. Adres bij de Reeders Bonke & Co. en de Cargadoors Wambersie & Zoon en Hudig & Blokhuyzen.

NEW-YORK, het snelzeilend Pruissisch Fregatschip Arnold Böninger, kapitein D. Steenken. Adres bij Wambersie & Zoon.

PADANG, het Barkschip Frederik Hendrik, kapit L. N. Glazener. Adres bij de Bevrachters 't Hoen, Hudig & Co. en de Cargadoors Hudig & Pieters, alhier, en B. D. Bosscher en Zn., te Amsterdam.

SAMARANG (direct), het Nederl. Barkschip Maria Magdalena, kapit. J. H. Willenbrink. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

SAMARANG (direct), voor Goederen en Passagiers, waartoe hetzelve bij uitstek is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip Vijf Vrienden, kapitein C. Johan. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

SINGAPORE en HONG KONG, het Nederlandsch Brikschip Gouverneur van Swieten, kapit. H. Singer, om in den loop van Januarij te vertrekken. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co. en Kuyper, van Dam & Smeer, te Rotterdam, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

SOERABAIJA (direct), met vrijheid om eventueel Batavia aan te doen tot ontscheping van Passagiers, waartoe hetzelve bij uitstek is ingerigt, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip Salatiga, kapit. J. Kettler. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

Beursberigten.

Parijs 11 Januarij.

Frankrijk 3 pc. a cont. 66.90, 66.85; dito op ultimo 66.95, 66.90; dito 4½ pc. a cont. 95, 94.75; dito op ult. —. Fr. Bank-Actien 3441; Credit Mobilier 950, 952.50; Noorder Spoorw. 985, 992.50; Fr. Oostenr. Spoorw. 440, 445.50; Russ. Spoorw. —. Italië 5 pc. 65.60. Spanje 2 pc. —; dito Binnenl. 3 pc. 42⅜; dito Buitenl. 3 pc. —; dito Nieuwe —; dito Passive —.

De beurs was weifelend.

Amsterdam 12 Januarij.

				l. k.	h. k.	g. k.
Nederl. .	Werkel. Schuld. .	2½	pCt.	62 1/16	62¼	62⅛
"	dito dito . .	3	"	72⅞	72 15/16	
"	dito dito . .	4	"	95⅞	96	95⅞
"	Amort. Sijndic. . .	3½	"	91		
"	Handelm. op resc.			139⅜	139½	139½
"	dito a cont.	4½	"	139½		
"	Rijn Ad. (Shares).	f		311	256	volgef.
"	Aand. Centraalm.			30		
"	Obl. Centraalm. .	f		112		
"	European Bank. .			100		
België . . .	Cert. bij Rothsch.	2½	"	55⅝	56	56
Spanje . . .	Obligatien	2½	"	40⅜	40 7/16	
"	dito Buitenl. . .	3	"	48¼		
"	dito Binnenl. . .	3	"	42 13/16	42¾	
Portugal. .	Obligatien	3	"	46 1/16	46 3/16	46 3/16
"	dito 1856/63. . .	3	"	45⅞	46	46
Rusland. .	Hope 1789/1816.	5	"	94½	94⅞	
"	dito 1828/29. . .	5	"	99¼		
"	Inschr. 5de Serie.	5	"	67½		
"	dito 6de Serie. . . .	5	"	80¼		
"	Obl. Lond. 1862 .	5	"	86	86⅛	
"	Obl. 1864 te Amst.	5	"	87		
"	d.° d.° Lond.	5	"	86¼	86⅜	
"	dito dito 1e Leen.	4½	"	84¼	84½	
"	d.° bij Hope 1860.	4½	"	83⅜	83 9/16	83 7/16
"	Cert 1840	4	"	66		
"	Ins. 2/3/4e Leen.	4	"	65⅞		
"	Cert. te Londen. .	3	"	52⅜		
"	d.° in Assign. . . .	6	"	45¼		
"	Spw.-Actien	f		185¾	186¼	186¼
"	Hypotheek	4½	"	67½		
"	dito 4 pc.	f		152		
"	Aand. Rs. 100. . .	f		147¾	148¼	148¼
Polen. . . .	Aand. 1835			156		
"	Obligatien.	4	"	67		
Pruissen. .	Aandeelen	3½	"			
Oostenrijk	Oblig. Goll en Co.	5	"	55		
"	Obl. Met. Oude. .	5	"	58¼	58 7/16	58 5/16
"	dito dito.	2½	"	29 11/16	29¾	
"	dito Rente Amst. .	5	"	81⅛	81¼	
"	dito Nation. 1854.	5	"	64¼	64 7/16	64¼
"	dito in Zilver 1864	5	"	69¼	69⅜	
"	Aand. Nat. Bank.	f		785		
"	Ween. Ad. 1854. .	f		230½	232	
"	dito dito 1858. .	f		126		
"	dito dito 1860. .	f		486		
"	dito dito 1864. .	f		84½		
"	Fr.Oost.Spw.Obl.	f		119¼		
"	Pandbr. in Zilv. .	f		207		
Italië.	bij L. B. en B. Z. .	5	"	61½		
Griekenl. .	Obl. Geldl. 1825.	5	"	23⅜	23 7/16	
"	Coupons.	f		3		
Turkije. . .	Binnenl. Oblig. . .	6	"	47 13/16	48 1/16	47⅞
"	d.° Cert. te Amst.	6	"	133		
Ver. Stat. .	Obligatien 1874. .	5	"	45¾	45 15/16	
"	dito 1881. .	6	"	47¾	47 15/16	
"	dito 1882. .	6	"	47⅛	47⅜	47 3/16
"	Geconfed.	8	"	4¼	4⅜	4 5/16
Illinois. . .	Spoorw.-Aand. .			55¾	56	
"	Obl. Cons. Bonds.	7	"	49½		
"	Redempt. Bonds.	6	"	45		
Brazilië. . .	Geldl. 1863.	4½	"	81	81¼	
Mexico. . .	Obligatien 1851. .	3	"	27½	27 9/16	
"	dito 1864.	3	"	25⅞		
Grenada. .	Gest. Werkel. . . .			11¾		
"	Gest. Uitgest. . . .			6½	6 9/16	
Venezuela.	Obligatien.	2	"	17 9/16	17⅝	
"	dito	1	"	9⅛		
"	Leen. 1862.	6	"	46		
Equador. .	Oblig. 1855	1	"	11⅜	11½	

Oostenr., Obl. Goll en Co., 4 pc., 45½. Brazilië, Geldl. 1852/60, 4½ pc., 81⅜. Grenada, Obl. 2 pc., 26½.

KOERS VAN HET GELD.

Aan de Beurs: Beleen. 5, Prolong. 5½, Disc. 5 pc.
Bij de Ned. Bank: Beleen. op effect. 5½, op goed 5½. Disconto Wissel 5, promessen 5½ pc.

Holl. fondsen blijven nagenoeg onveranderd. De hernieuwde verlaging van het Engelsche bankdisconto had een zeer gunstigen invloed op onze markt en wel vooral op Metallieken en Turken. Laatstgenoemden sluiten ca. ½ hooger met kooporders voor Londen. In Amerik. was in den aanvang mede eenige meerdere kooplust te bespeuren. Zij rezen ⅜, maar sluiten bijna onveranderd. De omzet was echter in het algemeen niet zeer uitgebreid.

Prijzen der Coupons: Metall. f 24.27½; dito Nationale f 27.87½; Portugal f —.—; diverse Engels. per £ f 11.60; Engelsche Russen f 11.60; Fransche f 54⅞; Belgische f 55½; Pruiss. f 34½; Spaans. Piasters f 2.19; Hamb. Russen f —; Russen in Z. R., f 29½; Pools. in fl. f —; dito in Roeb. f —. Illinois Coupons — cont. Spanje in Roeb. fr. —. Amerik. Goud Dollars f —.—.

Speciekoers. — Gouden Specien per Stuk. N. Dukaten f — a —; Oude ger. d.° f 5.50 a f 5.60; Tien Gulden St. f 9.65 a 9.75; d.° Eng. Souver. f 11.65 a f 11.75; d.° Pist. f 9.55 a f 9.65; St. van 20 fr. f 9.25 a f 9.35; Baren goud in Spec. f 10 a f 11 pc. a f 1442.60 per N. ℔ fijn. — Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn. Fijne Drittels f — a f —; dito Bar. 1000/1000 950, Zilver van 900 a 850, dito van 800 a 700, dito van 600 a 500, dito van 400 a 300 —. f 104.20 a f 105. — Zilveren Specien per Stuk. Pilar. Piast. f 2.55 a f 2.60; Fr. Kroonen f 2.70 a f 2.75; St. van 5 fr. f 2.33 a f 2.36; Brab. Kroonen f 2.65 a f 2.70; Pruiss. Daalders f 1.72 a f 1.75.

Rotterdam 12 Januarij.

				l. k.	h. k.	g. k.
Nederl. . .	Werk Schuld.	2½	pCt.	62⅛		
"	dito dito	4	"	95⅞		
Portugal. .	Oblig. 1856/63.	3	"	46	46⅛	
Rusland. .	Oblig. 1798/1816. . .	5	"	94½		
"	Obl. bij Hope 1864. .	5	"	87 1/16		
"	Obl. Lond. 1864. . . .	5	"	85¾		
"	Oblig. Stiegl. 1854. . .	5	"	67½		
"	Spoorw.-Aand.	5	"	186½	186¾	186¾
"	Loten 1864.	f		148		
Oostenr. .	Oblig. in Metall.	2½	"	29⅝		
"	dito dito	5	"	58⅛	58¼	58¼
"	Oblig. N. te Amst. . .	5	"	81⅜		
"	Nieuwe te Amst. 1864	5	"	69⅛	69¼	69⅛
"	Nationale.	5	"	64¼		
"	Aand. A.° 1854.	f		232¼		
"	Aand. A.° 1860.	f		483½		
"	Prior.-Loten.	f		126		
Mexico. . .	Obligatien.	3	"	27¾	27 13/16	27 13/16
"	Oblig. Nieuwe 1864. .	3	"	26		
Turkije. . .	Obligatien.	6	"	47⅛	47¼	47⅛
"	Cert. te Amst.	6	"	133		
Vereen. St	losbaar 1882.	6	"	46 15/16	47 1/16	47 1/16
"	Geconfeder.	8	"	4¼		

De beurs verkeerde heden over het algemeen in willige stemming; bij vooruitgang der prijzen vertoonde zich meerdere kooplust, waartoe de verbetering der geldmarkten (Londen verlaagde heden het disconto ½ pct.) verdere aanleiding gaf.

Het Comité der Effecten-Handelaren,
C. D. H. DIJXHOORN, Secretaris.

LAATSTE PRIJZEN TEN DRIE URE:

Werkel. Schuld, 4 pc., 96. Portugal, Oblig. Nieuwe, 3 pc., 46⅛, 3/16. Rusland, Spoorw.-Aand., 5 pc., 186½, ⅝, ¾. Oostenr., Oblig. Metall., 2½ pc., 29⅝, dito dito 5 pc., 58⅜. Vereen. Staten, losbaar 1882, 6 pc., 47 1/16, ⅛, ¼; Geconfeder., 8 pc., 4½. Turkije, Oblig., 6 pc., 47⅜.

OFFICIËLE WISSELKOERSEN.

ROTTERDAM 12 Januarij.

		per	op	
Londen	disc. 5½ %	£ 1	3/m.	f 11.51
			2/m.	" 11.57
			kort.	" 11.66
Parijs	" 4½ %	fr. 100	3/m.	" 45.86
			2/m.	" 46.05
			kort.	" 46.40
Antwerpen.	" 4 %	fr. 100	3/m.	" 45.75
			kort.	" 46.40
Hamburg. . . .	" 4 %	M. B. 40	3/m.	" 34.65
			2/m.	" 34.75
			kort.	" 35.15
Bremen	" 5 %	Ls. d'or Th. 100	3/m	"187.50
Berlijn.	" 6 %	Th. 100	3/m.	"169.—
			kort.	"172.—
St. Petersb. .	" 5½ %	Rs. 100.	3/m.	"140.—
Frankf. a/M	" 5 %	s. w. fl. 100.	3/m.	" 97.30
			kort.	" 98.70
Augsburg. . . .	" 4½ %	s. w. fl. 100.	3/m.	" 97.25
Weenen.	" 5 %	o. w. fl. 100.	3/m.	" 95.25
Triëst.	" 5 %	o. w. fl. 100.	3/m.	" 95.—
Venetië	" 5 %	o. w. zilver fl. 100	3/m.	"112.—
Livorno.	" 7 %	Ls. 100.	2/m.	" 45.50
Genua	" 7 %	Ls. 100.	2/m.	" 45.50
Napels.	" 7 %	Ls. 100.	2/m.	" 45.50
Lissabon.	" 6 %	Crs. 40	3/m.	" 39.80

Disc. van Wisselbrieven 5 pc., van Promessen 5½ pc.
Rente van deposito-gelden bij de Kassiers 4 pc.

AMSTERDAM 12 Januarij.

2 Maanden.			Zigt.		3 Maanden.			Zigt.	
Londen. . .	11.58½	g	11.68½	p	Madrid. . .	222	g	—	g
Parijs.	55⅜	g	55¾	g	Cadix.	222	g	—	g
Bordeaux	54⅞	g	—	g	Sivilië.	222	g	—	g
idem ½/m.	55½	g	—	g	Bilbao.	222	g	—	g
Hamburg	34 13/16	g	35⅛	g	Lissab.	40	g	—	g
Genua.	45	g	—	g	Porto.	40	g	—	g
Livorno. . .	45	g	—	g	Petersb. . .	146	g	—	g
Napels. . . .	45	g	—	g					

6 Weken.		Zigt.		6 Weken.		Zigt
Weenen. . 97	g	—	g	Frankfort 98	g	—
Augsburg 98	g	—	g	Rotterd. . . ½		

Handelsberigten.

Schiedam 12 Januarij.

Granen. Verkocht: Gerst, 128 ℔ Libau f 156 6/w.
Spoeling per Ketel . . . . f 2 30.

Delft 12 Januarij.

Boter. Heden zijn de prijzen geweest f 54 a 62; ter markt zijn verkocht 192/8, 79/16.

Gouda 12 Januarij.

Veemarkt met goeden aanvoer en vluggen handel.
Boter f 1.18 a 1.22.

Amsterdam 12 Januarij.

Suiker. Van ruwe zijn afgedaan 573 kr. Java n.° 16½, kwal. zeer goed en fraai, tot f 36½ voetstoots van boord per Sirius.

Koolzaad op 9 v. Olie in April tot £ 70 gedaan.

Ter beurze aangeslagen de volgende telegram uit Liverpool van heden:

Katoen. Iets stillere markt zonder verandering in de prijzen. Afgedaan 6000 b.

Sneek 10 Januarij.

Boter. Heden zijn de prijzen geweest f 53.50 a f 54.—. Aangevoerd werden 300/4 en 84/8 ton.

Veemarkt. Weinig aangevoerd. De prijzen waren: Koeijen van f 52 tot f 150; Schapen van f 11 tot 26; Varkens van f 44 tot 84; handel slap.

Huiden. Koe- 13 c., Pinks- 16 c., ligte 20 c., Kalfsvellen f 2.

Londen 11 Januarij.

Suiker flaauw en op nieuw iets lager. Van W.-Ind. werden heden slechts 95 v. verkocht. Van 10,372 z. Mauritius in veiling werden slechts 5000 z. verkocht, in vele gevallen 6 d. lager dan gisteren; laag a goed zwart 24/ a 24/6, laag donker a goed bruin 25/ a 29/6, mooi bruin 30/ a 30/6, laag a goed half greinig 32/6 a 36/, laag a goed Crystals 34/6 a 38/. Geraffin. flaauw; ord. lompen 43/6 a 44/. **Koffij.** Native Ceylon flaauw; Plant. in een doen, middling en goed blaauw 83/ a 85/, laag middl. en middl. grijsachtig blaauw 79/ a 83/, mooi ordinair en laag middl. bruinachtig 73/6 a 77/6, 3300 b. Rio fair Channel first bedongen zeilende 57/. **Thee** onveranderd. **Rijst** vast; Necranzie 9/. **Cassia Lignea** 2/ a 4/ lager. **Hennep.** Manilla iets hooger; common roping £ 27.10/; fair en good £ 28 a 29. **Jute** nieuwe aanvoer 10/ a 20/ hooger. **Katoen** ½ a 1 d. hooger. **Metalen.** Tin stil, Banca 93/, Straits 90/ cont. IJzer stil, Schotsch Giet- 49/10½ cont. koopers, 50/ verkoopers. **Oliën.** Lijn- flaauw 33/, April, Mei en Junij 34/6 verkoopers; Raap- flaauw; Cocos- en Palm- onveranderd; Terpentijn- flaauw 63/6; Petroleum flaauw 2/1½. **Talk** in een doen; oude 41/, nieuwe 41/3, tot Maart 41/ a 41/3, Maart 42/ a 42/3, April/Junij 42/3 a 42/6, Oct./Dec. 43/3 a 43/6.

Graanmarkt met redelijken aanvoer. Tarwe onveranderd. Amerik. Meel zeer vast. Gerst voor mouterij met goede vraag tot vaste prijzen; andere soorten iets lager. Erwten en Boonen onveranderd. Haver met redelijke vraag tot de prijzen van ll. Maandag. Lijnzaad stil. De aanvoer bedroeg eergisteren en gisteren Tarwe 2540 q., Gerst 23,330 q., Haver 4990 q., Meel 1050 z. en 3510 vaatjes.

Antwerpen 11 Januarij.

Granen zonder handel. **Lijnzaad.** Riga Zaaizeer vast, fr. 60 a 70 loco, en fr. 58 a 59½ op lev. afgedaan. **Huiden.** Gez. R.-G. Ossen- 20/25 kilo 24½ c., dito 25/32 kilo 28 c; M.-V. Ossen- 25/32 kilo 30¼, dito Koe- 15/20 kilo 21½ c. **Petroleum** ½ fr. hooger; loco gele fr. 66 a 67, licht gele fr. 68 a 68½, wit fr. 69½ a 71, mooi wit fr. 73 a 74.

Havre 9 Januarij.

Katoen. Gisteren bedroegen de verkoopen 878 b. Heden is de markt flaauw en tot 5 ure werden naauwelijks 360 b. afgedaan, waaronder 200 b. Madras op levering per Maart en April fr. 191½ a 190, Chin. per Febr. fr. 170. **Koffij** met eenige vraag; Haiti fr. 85 entr., Rio ongew. fr. 75½ a 77. **Suiker.** Antilles n.° 4 fr. 58½ cons. **Huiden.** M.-V. gedr. Koe- fr. 91. **Haar.** La Plata Ossen- fr. 135, dito Paarden- fr. 112½. **Talk.** New-York fr. 49 a 50½. **Petroleum** flaauw, ruwe 80 pc. fr. 45. **Koper** lager; Chili fr. 211½ cont.; Lac en Minnesota fr. 260. **Geelhout.** Tuspen fr. 11.

10 Januarij.

Katoen stil; prijzen echter vaster; Madras fr. 195. verkoopen 600 b. **Koffij** onveranderd.

Corfu 3 Januarij.

Olie. Loco tall 10½ a 10 30/100, per einde Jan. 10.30 a 10.35, per Febr./Maart 10.30, per April/Junij 10⅕ a 10.18 per vaatje.

(*Per Overlandmail.*)

Shanghae 25 November.

INVOER-ARTIKELEN flaauw, echter met redelijken handel in Katoenen en Wollen **Manufacturen.** Ruwe Shirtings 5½ catt. tls. 3.3 a 3.3.5, 6½ catt. tls. 4 a 4.0.5, 7 catt. tls. 4.2, 7½ catt. tls. 4.4 a 4.6, T.Cloth 6 ℔ tls. 2.1, 7 ℔ tls. 2.3 a 2.4.5, gebl. Shirtings 56 dr. tls. 3.5 a 3.6, 60 dr. tls. 3.6.5 a 3.7.5, 64 dr. tls. 3.8 a 3.9, 66 dr. tls. 4 a 4.0.5, 72 dr. tls. 4.1 a 4.1.5, Amerik. Drils tls. 7.8 a 8, Damasten tls. 6, Camlets S tls. 17.1 a 18, SS tls. 16½ a 17½, SSS tls. 14.5 a 15, BBB tls. 18½, BB tls. 17. **Rijst** flaauw, Siam Cargo tls. 1.7 a 1.8, dito witte tls. 2.1. **Metalen.** Nagelijzer tls. 2.3 a 2.4.5, Staaf- tls. 2.5 a 2.6. Blik tls. 5. **Steenkolen** veel voorraad; Cardiff tls. 7.5, West Hartley tls. 6.5, Sydney tls. 4.5.

UITVOER-ARTIKELEN. **Thee.** Zwarte zeer stil; in de laatste dagen ging er niets om, niettegenstaande de prijzen 1 a 2 tls. verlaagd zijn. Men noteert 3de oogst Oopacks tls. 23½ a 26½, Ningchow tls. 20 a 28, Gonam tls. 19 a 24, Hohow tls. 17 a 20. Voorraad 21,026 k. Groene met weinig handel; de markt voor nieuwe Country is nog niet geopend, tls. 38 werd geweigerd voor 1 chop Mayave. Men noteert Young Hysan tls. 17 a 49, Hysan tls. 22 a 60, Twankay tls. 1[illegible] a 29, Imperial tls. 22 a 48, Gunpowder tls. 26 a 67. Voorraad 100.000/2 k. **Zijde** met goeden handel iets hooger, men noteert Tsatlee n.° 3½ tls. 450 a 460, n.° 4 tls. 435 a 445, n.° 5 tls. 420 a 430, Taysaens n.° 1, 2 en 3 tls. 420 a 450, n.° 4 en 5 tls. 380 a 395; Sewhing tls. 360 a 390, Yunfa en Hainins tls. 400 a 450. Verkoopen 4000 b. Voorraad 1500 b. **Katoen** bijna zonder handel, prijzen dalende. Shanghae tls. 14.5 a 15. **Vrachten.** Naar Londen: Thee £ 2.10/ a 3, Zijde £ 3.10/ a 4; naar Liverpool: Katoen £ 2. **Wissel** lager, naar Londen 6/4½ a 6/6.

Foo-Chow-Foo 25 November.

Thee. In de laatste dagen was er eenige vraag voor infer. stoffige Congo, waarvoor de prijzen ½ a 1 tael hooger zijn. Puike Congo daarentegen genieten weinig vraag en zijn lager te koopen. Verkocht worden ruim 28,000 van alle soorten. Voorraad 61,000 k. **Vrachten** naar Londen £ 2.10/ a 3. **Wissel** op Londen 6 m. z. 4/9½ a 4/1[illegible]

Hankow 19 November.

Thee. De omzet der laatste 14 dagen bedroeg 14 chops tot circa vorige prijzen; alleen puike Oopack Congo ½ a ¾ tl. hooger. Men betaalde voor gemeen a middel Oonam Congo tls. 12 a 16.5, Oopack Congo tls. 12 a 1[illegible]

Overzigt van den Handel

gedurende het jaar 1864.

(VERVOLG.)

VERWHOUTEN. Laguna Camp. werd niet direct aangevoerd en was de handel zeer gering. Een partij ord. Sizal Camp. werd van boord verkocht. Van Tabasco Camp. arriveerde eene partij zeer mooije kwal., waarvan nog circa 90 ton opgeslagen liggen, die bij 10 ton a f [illegible] bij gerijven a f 5½ te koop zijn. Domingo Camp. werd meest direct aangevoerd en grootendeels zeilende ver[illegible] in het Voorjaar was de handel vrij levendig; de prijzen volgden meest eene dalende rigting; kleine indirect [illegible] gebragte partijtjes werden a f 2⅜ betaald; de kl[illegible] voorraad wordt op f 2⅜ gehouden. Manzanilla Geelh[illegible] ruimde vrij geregeld van boord op; tot f 5½ blijft d[illegible] soort te koop, bij partij zou men iets lager afge[illegible] Maracaïbo en Savanilla Geel- werd alhier alleen [illegible] bijhavens aangebragt. Te Amsterdam hadden een[illegible] directe aanvoeren plaats, die vrij coulant opruimden; prijzen liepen in het laatst vrij belangrijk terug. voorraad Sapanhout bij de NHM., circa 300 ton. hier als te Amsterdam, werd in het Voorjaar bij schrijving aan de markt gebragt en grif tot goede prijs verkocht. Ook vonden de kleine aanvoeren van b[illegible] goede koopers en is de voorraad gering. Een klein tijtje zeer mooi Manilla wordt op f 9 gehouden ongeveer 16 ton zeer goed Manilla, doch door S[illegible] beschadigd, op f 8, tot welken prijs vroeger eene gelijke partij werd opgeruimd. Java Sapanhout, [illegible] kwal., a f 6½, en ord. daaronder te koop. Lima werd a f 7½ voor prima en f 6⅜ a 7 voor goed sec[illegible] vrij geregeld verk. Sandelhout is geheel opgeruimd. Caliatourhout zijn nog 10 ton a f 4½ en van Cam[illegible] ca. 20 ton tot f 7 te koop.

EXTRACTEN. Camp. Sanford was weinig gevraagd en de prijzen liepen dan ook meestal iets terug zoodra eene partij aan de markt werd gebragt; het cijfer schijnt evenwel wat meer kooplust op te wekken en zijn tot den laatsten afdoeningsprijs van f 18½ koopers doch geen verkoopers; tot f 19 zou men den afgeven. Van het merk „Aroma-mills" zijn nog 150 aan de markt en tot f 18 te koop.

JAVA CURCUMA. In het Voorjaar ont[illegible] veel vraag voor uitvoer en liep de prijs van f 9½ sp[illegible] op f 12, waartoe eenige partijtjes gedaan werden, [illegible] was in de laatste maanden geen kooplust en is de [illegible] tering nominaal.

QUERCITRON. Philad. liep weder verder in prijs terug, doch ruimden de meeste partijen op; notering is nu weder f 5 a 5½, doch slechts kleine [illegible] Niettegenstaande de aanvoeren van Baltimore Querc[illegible] veel kleiner dan vorige jaren waren, konden de p[illegible] zich niet verbeteren. In eerste hand is geen voor[illegible] in tweede hand liggen nog eenige partijtjes die bo[illegible] markt worden gehouden; eene partij van ca. 500 [illegible] afwijkende kwal., is tot f 3½ te koop.

SUMAK. Prima Sicil. bedong bij kleine aan[illegible] zeer hooge prijzen en ruimde grif op, 100 b. zijn [illegible] te koop. Tyroler en Verona ging minder vlug eenige 100 b. werden tot lagen prijs verkocht.

CUTCH. Bij kleine vraag liepen de prijzen f 18½ op 15½ a 16 terug.

ASSCHEN. Amerik. Pot- werd zeer weinig gevoerd en verbeterde de prijzen zich langzaam. Petersb. waren de toevoeren grooter dan vorige jaren hoewel de vraag vrij geregeld was, bleven de p[illegible] meestal dalende. De oude voorraad Toscaans. [illegible] in den zomer op tot vrij goeden prijs. Paarlasch[illegible] matige toevoeren liepen de prijzen meestal terug; [illegible] werd in den loop der maand een partijtje verkocht.

HARST. De handel, uitsluitend in Fransch[illegible] niet groot, de prijzen waren meestal zeer vast.